

Wárágã Páwũlõ 'bã silé 'bá
Kõrĩnítõ
gá rĩ 'baní drĩdrĩ rĩ

Páwũlõ zĩ Kũrĩsítĩyánĩ táwũnĩ Kõrĩnítõ gá rĩ kí cícĩ

¹ Wárágã 'dĩ angá mádrĩ, ma Páwũlõ Ādróná 'bã pĕlé lĕtáná ĩ'didrĩ sĩ ũpĩgóná Kúrísitõ Yĕsũ drĩ áni rĩ drĩ, āzĩla Sõsíténõ āmā ádrĩpĩ rú rĩ drĩ. ² Āsĩ wárágã 'dĩ 'bá Ādróná āni kãnĩsā Kõrĩnítõ gá rĩ 'banĩ. 'Bá 'dĩ kí Kúrísitõ Yĕsũ 'bã ũpĕlé ndú Ādróná nĩ, āzĩla umvelé 'bālé alá ru 'bá pírĩ āngũ pírĩ gá Kúrísitõ Yĕsũ āmā Úpĩ ru 'dĩ ĩnzĩlĕpĩ 'dĩ kĩ.

³ Lĕtáná uyanã kóru, āzĩla ásĩ ĩgbĕ Ādróná āmā Átĕpĩ āzĩla Úpĩ āmā āni Yĕsũ Kúrísitõ drĩ rĩ 'bã adru ĩmi abe.

Páwũlõ fĕ āwā'difô Ādróná nĩ

⁴ Ma ũ'dũ pírĩ sĩ āwā'difô fĕ Ādróná ní lĕtáná uyanã kóru ĩ'dinĩ fĕlé ĩminĩ Kúrísitõ Yĕsũ sĩ rĩ sĩ. ⁵ Ā'dusĩku ĩminĩ ĩmi icĩjó Kúrísitõ Yĕsũ be rĩ sĩ ĩmi acá dó málĩ 'dĩpĩ gĕrĩ pírĩ sĩ, ĩjõ ĩminĩ jolé rĩ kí agá āzĩla nĩtáná pírĩ sĩ. ⁶ Ā'dusĩku ĩjõ āmanĩ vú nzelé Kúrísitõ drĩ gá rĩ 'da dó ru ĩmi agá sĩ 'bo. ⁷ ĩjõ 'dĩ sĩ, ĩmĩ ĩcĕ fĕtáná Úrĩndĩ Ādróná drĩ 'bã āzĩ fĕlé ĩminĩ la ku, ĩminĩ ásĩ tĩ agá ásĩ pírĩ sĩ Úpĩ āmā āni Yĕsũ Kúrísitõ 'bã 'dañá tĕjõ. ⁸ ĩ'di ĩmi 'bã ũkpó ru kpere āsĩñá gá, ĩmi dó sĩ adru ĩjõ kóru ũ'dũ Úpĩ āmā āni Yĕsũ Kúrísitõ 'bã āgõjõ rĩ sĩ. ⁹ Ādróná ĩmi umvelĕpĩ sĩ tĩ icĩjõ Ngópĩ Úpĩ āmā āni Yĕsũ Kúrísitõ be rĩ ĩ'di ā'ĩtáná trũ ĩjõ 'dĩ idéjõ rá ĩcĕñá kóru.

Awaná Kũrĩsítĩyánĩ Kõrĩnítõ gá rĩ 'badrĩ

¹⁰ Má ádrípika āzila má ámvópika ā'itáná agá 'dĩ ma māmálá 'bā ĩmi rú Úpí āma āni Yésũ Kúrísitõ rú sī, ĩmi pírĩ ijõ íjõ tĩ ālu sī. ĩmi awa dó sī ĩmi ku, āzila ĩmi dó sī tĩ icí ásí ālu sī āzila ũrātáná ālu sī íjõ kpĩ sī.

¹¹ Má ádrípika āzila má ámvópika ā'itáná agá 'dĩ, 'bá āzĩ Kĩlõyĩ drĩko gá la lū kí mání, ĩmi āwā ĩmi drĩdrĩnĩ gá āwā-āwā. ¹² Íjõ mání jolé rĩ 'ĩdi íni: 'bá āzĩ kí jõ la, “Āma Páwũlõ āni,” āzĩ rĩ kí jõ la, “Āma Āpólõ āni,” āzĩ rĩ kí jõ la, “Āma Kéfā āni,” āzila āzĩ rĩ kí jõ la, “Āma Kúrísitõ āni.”

¹³ Āwa dó Kúrísitõ 'bo yā? Ípa Páwũlõ mūsálá'bā sí gá ĩmi íjõ sī rá yā? Íbĩ bābũtízĩ Páwũlõ rú sī rá yā?

¹⁴ Má u'á āyikõ sī mání 'bá āzĩ ní bābũtízĩ fējõ ku rĩ sī, pē lú Kúrísipõ kí Gáyõ be. ¹⁵ 'Bá āzĩ icó dó sī jolé la ĩbĩ bābũtízĩ āma rú sī la ku. ¹⁶ (Āndá, áfē vā bābũtízĩ rá la 'bá Sítéfānāsĩ drĩko gá rĩ 'banĩ, 'dā 'bā drĩ gā sī má igá dó áfē bābũtízĩ 'bá āzĩ ní rá la ku.) ¹⁷ Íjõ 'dĩ sī, Kúrísitõ pē āma tĩ bābũtízĩ fēlė la ku, wó íjõ mgbā ũlũjõ adru íjõ ũndũwā 'bá drĩ sī ku, fējõ la drānjá Kúrísitõ drĩ gá mūsálá'bā sí gá rĩ 'bā acá sī ũkpõ kóru ku.

Kúrísitõ 'ĩdi ũndũwā āzila ũkpõ Ādróná drĩ

¹⁸ Íjõ 'dĩ sī, drā Kúrísitõ drĩ gá mūsálá'bā sí gá rĩ 'ĩdi 'ĩdā aza rú 'bá ĩlĩkĩlėpĩ ĩlĩkĩ rĩ 'banĩ, wó āma tá gápi palé rá 'dĩ 'banĩ 'ĩdi ũkpõ Ādróná drĩ rĩ. ¹⁹ Íjõ sílė rĩ 'bā jolé rĩ áni,

“Ma ũndũwā 'bá ũndũwā rú rĩ drĩ andi rá,

āzila ma nĩtáná 'bá nĩtánā trũ rĩ 'bā búlú gá.” †

²⁰ Íjõ 'dĩ sī, 'Bá ũndũwā rú rĩ kí dó íngolė yā? 'Bá nĩtánā trũ rĩ kí dó íngolė yā? Jõku 'bá nĩtánā trũ íjõ ũkpõ ú'dũ 'dĩ agá rĩ kí íngolė yā? Ādróná 'bā ũndũwā ũnókũ drĩ gá rĩ aza rú ku yā?

† 1:19 Ísáyá 29:14

²¹ Ijõ 'dĩ sī, ũndũwā Ādróná drĩ rĩ sī, 'bá nĩ kí Ādróná ũndũwā ĩ'badrĩ 'bádrĩ sī ku. Kējĩ la gá Ādróná pẽ ijõ 'bá 'banĩ umvelé aza rú āmanĩ ũlũlé rĩ ayúlé sī 'bá ĩ'di ā'ĩlépi rĩ kí pajó.

²² 'Bá Yāhúdĩ rú rĩ lě kí ícétáná, āzĩla 'bá Gĩrĩkĩ * rú rĩ kí ũndũwā ndrũ. ²³ Wó āma Kúrísitõ ipalé mūsálá'bā sĩ gá rĩ ijõ ũlũ, ĩ'di kúmũ rú 'bá Yāhúdĩ rú rĩ 'banĩ, āzĩla aza rú 'bá Yāhúdĩ rú ku rĩ 'banĩ. ²⁴ Wó 'bá Ādróná 'bā umvelé 'bá Yāhúdĩ rú āzĩla 'bá Gĩrĩkĩ rú rĩ 'banĩ Kúrísitõ ĩ'di ũkpó āzĩla ũndũwā Ādróná drĩ rĩ 'i. ²⁵ Ijõ i'dálépi Ādróná 'bā rĩ aza rú rĩ, ĩ'di ũndũwā rú ndě 'bá 'bā ũndũwā rá, ijõ i'dálépi Ādróná 'bā rĩ ũkpó ākō rú rĩ ndě ũkpō sī 'bá 'bā ũkpō rá.

²⁶ Má ádrĩpĩka āzĩla má ámvópĩka ā'ĩtáná agá 'dĩ, ĩmi ũrā drĩ ĩmi ándrá íngonĩ Ādróná 'bā ĩmi umvejó rĩ sī. ĩmi ũ'bĩ adru kí ándrá ũndũwā rú, rũkũma trũ āzĩla ũkpó trũ 'bá kí mĩfĩ gá ku. ²⁷ Ādróná ũpě 'bá 'bá ũnókũ gá rĩ 'banĩ 'bālé ífĩ kóru rĩ kí drĩnzá fějó 'bá ũndũwā rú rĩ 'banĩ, Ādróná ũpě vā 'bá ũkpō kóru rĩ kí drĩnzá fějó 'bá ũkpō trũ rĩ 'banĩ. ²⁸ Ādróná ũpě 'bá 'bá ũnókũ gá 'dĩ 'bā kí sũsũ wilé rá, āzĩla idelé ide-idé āzĩla ĩ'banĩ ũrālé āzĩ kóru 'dĩ kí, sī 'bá 'bá ũnókũ gá 'dĩ 'bā kí ijõ 'bālé ũkpó 'dĩ kí anujó. ²⁹ Ijõ 'dĩ sī, 'bá āzĩ ícō dō sī ru ũnũlé Ādróná drĩlě gá ku. ³⁰ Ādróná ajĩ ijõ ĩminĩ ĩmi ícĩjõ Kúrísitõ Yésũ be rĩ nĩ, āzĩla fě vā Kúrísitõ āmanĩ ũndũwā rú nĩ. Ijõ ĩ'didrĩ rĩ sī, 'bā āma 'bá mgbā rú, āma acá dō sī 'bá Ādróná drĩ ālá āzĩla unzelé drĩlěmgbō trũ rĩ kí rú. ³¹ Ijõ 'dĩ sī, ijõ sílé rĩ 'bā jolé rĩ áni, “Bá ru ũnũlépi rĩ, 'bā ũnũ rú ijõ Úpĩ 'bā ngalé rĩ sī.” †

* 1:22 'Bá Gĩrĩkĩ rú rĩ kí ándrá 'bá Yāhúdĩ rú ku rĩ kí 'bā āzĩ.

† 1:31 Yěřēmíyā 9:24

2

¹ Ìnĩ cé má ádrípika āzila má ámvópika ā'itáná agá 'dĩ, mání amújó ìmi rú 'dòlé ìjọ Àdróná drí gá rĩ vú nzejó rĩ sī, má amújó ìjọ jolé ājí ambamba āzila ùndūwā 'bádrí rĩ sī ìni la ku. ² Ìjọ 'dĩ sī, á'bā áma ásí gá ìjọ āzì mání nīlè ndú la yu mání adrujọ ìmi abe rĩ sī, rá la ìjọ Yésũ Kúrísitò drí gá rĩ' di ipajọ mūsálá'bā sí gá sī āma pajọ ìjọ ùnzì agá rĩ 'i. ³ Má amújó ìmi rú 'dòlé ùkpó kóru, ũrĩ trū āzila uru' bá yāná āmbógó la trū. ⁴ Ìjọ mání ùlùlé āzila mání jolé rĩ adru kí ìjọ ùndūwā 'bā āni āzila sī 'bā ásí aséjọ la ku, rá la Úrindí Ālá rĩ icé ìminí ùkpó rĩ' didrĩ sī ìjọ mání ùlùlé rĩ' di ìjọ āndá la rĩ gá nī. ⁵ Ìjọ 'dĩ sī, ā'itáná ìmidrĩ gá rĩ 'bā tu pá ùndūwā 'bádrĩ drĩ gá ku, wó ùkpó Àdróná drí gá rĩ drĩ gá.

Ùndūwā angálépi Àdróná drĩlè rĩ

⁶ Ìjọ 'dĩ sī, ìjọ āma jolé ùndūwā rú rĩ, rĩ' di 'bá úrindí agá mbalépi rá rĩ 'baní, wó adru ùndūwā 'bá sáwā ú' dī' da 'dĩ 'badrĩ sī, jòku ùndūwā 'bá 'bá kí drĩ celépi sáwā ú' dī' da 'dĩ sī mụlépi drúzì āsīlépi rá 'dĩ 'bádrí gá rĩ sī ku. ⁷ Wó āma ùndūwā Àdróná āni zīlè zī-zī rĩ 'bā ìjọ jọ. 'Dĩ dīzā Àdróná āni zīlè zī-zī, rĩ' di 'bā tāmبالé údu sī ídri ukólépi ku rĩ fējó āmaní 'dĩ sī ú' bā drĩ āko āzì ku rĩ 'i. ⁸ 'Bá 'bá drĩ celépi ú' dī' da 'dĩ 'bā āzì ìjọ 'dĩ 'bā ífí nīlépi cé la 'dáyú, drĩ kí ándrá ìjọ nī agá drĩ la gá cé la icó kí ájé Úpí dīzā drí gá rĩ ipalé mūsálá'bā sí gá ku. ⁹ Ìjọ 'dĩ sī, ìjọ sílè 'bo rĩ 'bā jolé rĩ 'bā áni,
 “Áko Àdróná 'bā idélé 'bá rĩ' di lèlépi rĩ 'baní rĩ,
 'Bá āzì ndre drĩ mīfí sī ku,
 'Bá āzì are drĩ bīlè sī ku,
 'Bá āzì 'bā ásí drĩ la gá ku.” †

† 2:9 Ísáyā 64:4

¹⁰ Wó ãdróná i'da ãmaní òjò 'dĩ 'i Úrindí ò'didrĩ sī. Úrindí ãdróná drĩ rĩ la ãko pírí kí 'a ndrũ nĩ jò tání òjò álí ãdróná 'bā ásí gá rĩ. ¹¹ Òjò 'dĩ sī, 'bá kí agá 'dā ã'dí nĩ ùrātáná 'bá agá rĩ cé la nĩ, adru úrindí 'bá 'dā agá rĩ 'i á'dũsĩ ku yā?

Gẽrĩ ãlu 'dĩ 'bā vúná sī 'bá ázĩ ùrātáná ãdróná drĩ gá rĩ kí nĩlèpĩ cé la 'dáyù, be la Úrindí ãdróná drĩ gá rĩ 'i á'dũsĩ. ¹² Áma ìsù úrindí ùnòkù 'dò drĩ gá rĩ 'i ku, wó Úrindí angálèpĩ ãdróná drĩlè rĩ drĩ gá rĩ 'i, òjò 'dĩ sī ãma dó sī fētáná àjẹ kóru ãdróná 'bā fèlè ãmaní 'dĩ ífí nĩ rá. ¹³ Òjò ãmaní jolè rĩ ò'di ìni, adru òjò imbálé ùndũwā 'bá drĩ gá rĩ sī rĩ 'i ku, wó òjò Úrindí 'bā i'dalé nĩ òjò mgbā Úrindí ãdróná drĩ gá rĩ drĩ 'bā ífí i'dalé nĩ rĩ ù'b'jò rĩ 'i. ¹⁴ 'Bá Úrindí 'dĩ kóru rĩ ã'ì òjò Úrindí angálèpĩ ãdróná drĩlè rĩ 'bā jolè rĩ kí ku, kí i'dá ò'dini òjò sī azajó azâ la rú, icó kí ífí nĩlè ku, ã'dusĩku ála kí ífí vājó úrindí sī rĩ sī. ¹⁵ 'Bá Úrindí ãdróná drĩ rĩ trũ rĩ la òjò lĩ ãko pírí kí drĩ gá, wó 'bá ázĩ ãlu òjò lĩlèpĩ ò'di drĩ gá la 'dáyù.

¹⁶ Òjò sīlè búkù agá rĩ 'bā jolè rĩ áni;
 “À'di nĩ òjò Úpí ásí gá rĩ cé la nĩ
 sī ò'di imbájó yā?” †

Wó ãma ásí Kúrísitõ drĩ rĩ trũ.

3

Ázĩ ãlu Páwũlõ 'bá kí ngalé Àpólõ be ãdróná nĩ rĩ

¹ Má ádrípika àzĩla má àmvòpika ã'ìtáná agá 'dĩ, ma ándrá ìminí òjò jò 'bá ùnòkù gá úrindí kóru rĩ 'baní rĩ áni, àzĩla ìmi ándrá ã'ìtáná Kúrísitõ drĩ agá cécé anzĩ níríná kí áni. ² Áfè ándrá ìminí lèsù, adru íná ùkpó la ku, ã'dusĩku ìmi ándrá drĩ bábá íná najó la ku. Ìmi drĩ vā àtá ú'di'da bábá íná najó la ku. ³ Ìmi drĩ u'á cécé 'bá ùnòkù 'dĩ drĩ gá

† 2:16 Ísáyā 40:13

rĩ 'bã kí u'ájó rĩ áni. Īdrĩ adru ãjã rú, ãzĩla ĩmi vâ ãwã ĩmi drĩdrĩnjĩ gá, ĩmi adru 'bá ũnókũ 'dĩ ãni ĩjõ la ala gá rĩ kí idéjõ rĩ gá ku yã? ⁴ ĩmi ãzĩ drĩ jõ la, “Ma Páwũlõ vú bĩ,” wó ãzĩ rĩ drĩ jõ la, “Ma Āpólõ vú bĩ,” 'dĩ adru ĩmi ĩjõ kí idé 'bá ũnókũ 'dĩ drĩ 'bã kí idélé rĩ áni ku yã?

⁵ ĩjõ mgbã sĩ rĩ gá, Āpólõ kí Páwũlõ be kí ã'du? Āma ãma gá lú Ādróná 'bã ãt'ĩ'bó ĩmi fělépi la ĩminĩ Ādróná ã'ĩjõ rĩ kĩ. Āma Āpólõ be 'bá ãlu-ãlu la ãzĩ Ādróná 'bã fělé ĩ'didrĩ rĩ nga. ⁶ Ása ũri 'bũ gálé, Āpólõ ũsũ ĩyĩ drĩ la gá, wó Ādróná fě ĩ'di zolé nĩ. ⁷ ĩjõ 'dĩ sĩ, 'bá ũri salépi rĩ 'i yã jõku 'bá ĩyĩ ũsũlépi drĩ la gá rĩ 'i yã adru kí ĩjõ ãmbógó la ku. Wó rá la Ādróná fělépi ũri 'dã 'bã zo rĩ 'bã ĩjõ ãmbógó ru la nĩ. ⁸ 'Bá ũri salépi rĩ kí 'bá ĩyĩ la ũsũlépi rĩ be ãzĩ ĩ'bã kí ngalé rĩ ĩ'di lú ãlu. Ādróná la 'bá ãlu-ãlu ní ũrõdrĩ fě ãzĩ ĩ'di 'bã ngalé rĩ vú sĩ. ⁹ Āma ãma gá lú ãt'ĩ'bó ru Ādróná ãni ãzĩ ĩ'di 'bã fělé ãmadrĩ rĩ kí ngajó. ĩmi 'bá Yésũ ã'ĩlépi rá Kõrĩnĩtõ gá 'dĩ, ĩmi Ādróná ãni cécé ámvũ 'bá adrujõ 'dĩpĩ ãni rĩ áni.

Ĩmi vâ cécé jõ Ādróná ãni ĩ'di 'bã s̄ilé rĩ áni. ¹⁰ Lětáná uyañâ kóru Ādróná drĩ ĩ'di 'bã fělé mání rĩ sĩ, á'bã jõ ĩndũ cécé 'bá jõ s̄ilépi mgbã rĩ áni, ãzĩla 'bá ãzĩ ndú la dó jõ s̄i drĩ la gá nĩ. 'Bá jõ s̄ilépi jõ 'bã ĩndũ 'bálé 'dĩ drĩ gá rĩ 'bã adru mĩfĩ trũ ĩ'di jõ s̄i jõ 'dĩ drĩ gá íngonĩ-íngonĩ ru yã rĩ sĩ. ¹¹ ĩjõ 'dĩ sĩ, 'bá ãzĩ icó jõ ndú ú'dí la 'bã ĩndũ 'bálé ku, pě lú jõ ĩndũ Ādróná 'bã 'bálé 'bo Yésũ Kúrísitõ 'i á'dũsĩ. ¹² 'Bá ãzĩ drĩ jõ s̄i jõ ĩndũ 'bálé 'bo 'dĩ drĩ gá gólũdĩ sĩ yã, s̄ĩlĩvã sĩ yã, írã ãjě nalépi ambamba la sĩ, bávũ sĩ yã, ásé sĩ yã jõku ũzũ sĩ yã, ¹³ ãzĩ ĩ'di 'bã ngalé rĩ ála mũ ĩ'di i'dalé ĩ'di íngonĩ yã rĩ gá rá, ã'dusĩku ú'dũ ĩjõ lĩjõ rĩ la amũ ĩ'di i'dalé ãngũ ule gá rá. Ála mũ ĩ'di i'dalé ãcí sĩ, ãzĩla ãcí la mũ ãzĩ 'bá ãlu-ãlu drĩ ũ'bĩlé nĩ. ¹⁴ Āzĩ ĩ'di 'bã ngalé jõ

ĩndũ 'bālẽ 'bo rĩ drĩ gá rĩ drĩ ru pa rá, ĩ'di mu ũyá ĩ'didrĩ gá rĩ ịṣúlẽ rá. ¹⁵ Wó jó drĩ ve rá, ĩ'di ĩ'di ăvĩ rá; wó ĩ'di rú rĩ la ru pa rá, cécẽ 'bá apálẽpi ăcí agâ sĩ rĩ ăni.

¹⁶ ĩnĩ ĩmi ămgbā rĩ kí cécẽ jó Ădróná ăni ăzĩla Úrĩndĩ Ădróná drĩ rĩ la u'á ĩmi agá rĩ gá ku yā? ¹⁷ 'Bá ăzí drĩ jó Ădróná drĩ rĩ andi, Ădróná la ĩ'di andi rá, ă'dusĩku jó Ădróná drĩ rĩ ĩ'di ălá ru, ăzĩla ĩmi bāsĩ jó Ădróná ăni 'dā 'i.

¹⁸ Lẽ ĩmi ule ĩmi drĩ ku. ĩmi ăzí ălu la drĩ ũrā la ĩ'di ăsí gálẽ 'i ũndũwā rú ụnókú 'dĩ drĩ gá 'dā, lẽ 'ba acá 'bá azalẽpi aza-azā rĩ rú, ịjọ 'dĩ sĩ ĩ'di dó sĩ acá 'bá ũndũwā rú rĩ rú. ¹⁹ Ịjọ ụnókú 'dĩ 'bā lălẽ ũndũwā rú rĩ ĩ'di ịjọ aza rú la Ădróná drĩlẽ gá. Cécẽ sılẽ bũkũ Ădróná drĩ agá rĩ ăni, “Ădróná la 'bá ũndũwā rú rĩ kí ru ũndũwā ĩ'badrĩ agá 'dā;” † ²⁰ úsĩ vā bũkũ Ădróná drĩ 'dĩ gá ịdĩ, “Úpĩ Ădróná nĩ ịjọ 'bá ũndũwā rú rĩ 'bā ũrālẽ ĩ'di agálẽ rĩ kí ũnzĩ rĩ gá cẽ.” † ²¹ Ịjọ 'dĩ sĩ, lẽ 'bá ăzí 'bā ũnũ ru ịjọ 'bá 'bá ru rĩ 'bā idélé rĩ sĩ ku. Ăko pírĩ kí mí ăni, ²² ma Páwũlõ 'i yā, jòku Ăpólõ 'i yā, jòku Kéfā 'i yā, ụnókú 'dĩ yā, ịdri yā jòku drā yā, ịjọ ú'dĩ'da rĩ kí jòku drúzĩ rĩ kí yā, ăko 'dĩ kí pírĩ mí ăni, ²³ ăzĩla ĩmi Kúrísitõ ăni, ăzĩla Kúrísitõ ĩ'di Ădróná ăni.

4

Ụpígóná Kúrísitõ drĩ kí

¹ Ịjọ 'dĩ sĩ, 'bá 'bā lā kí ăma ăti'bo Kúrísitõ ăni la rú, ăzĩla vā 'bá ịjọ mgbā zĩlẽ zĩ-zĩ Ădróná drĩ gá rĩ 'bā ũkpõ fějọ ĩ'badrĩ rĩ kí rú. ² Ú'dĩ'da ịjọ lělẽ 'bá ătĩ'bó ru 'dĩ 'ba rú rĩ lẽ 'bá adru kí ă'itáná trũ ịjọ mgbā ũkpõ fějọ ĩ'badrĩ rĩ agá. ³ Má ăsí ĩmbíráná ru ku ịdrĩ táni ịjọ ịjọ ăma drĩ gá, jòku 'bá ăzí ịjọ ăma drĩ gá nĩ ku; ălị vā ịjọ ăma drĩ gá cénĩ-cénĩ rú ku. ⁴ Ăma ũrātáná agá ịjọ ăzí mání idélé ũnzĩ la 'dáyũ,

† 3:19 Yól'bü 5:13 † 3:20 zăbúrĩ 94:11

wó ìjọ 'dĩ sī ma dó sī ìjọ kóru la ku. Úpí la ìjọ lì áma drī gá rá la nī. ⁵ Ìjọ 'dĩ sī, lě ìlì ìjọ āzì 'bá āzì drī gá 'dĩ sī sáwā la múké rī acá drī ku rú ku. Ìjọ ìṣà āsìjọ rī 'bā tē kpere Úpí 'bā amúná rī'di ìjọ zīlẹ zī-zī ìní agá rī kí ají 'bālẹ pírí 'dīzā agá, āzila ìjọ zīlẹ zī-zī 'bá ásí gá rī kí i'da. Ụ'dù 'dā sī 'bá ālu-ālu la ìnzītáná rī'didrí gá rī ìsú Ādróná drí.

⁶ Má ádrípika āzila má ámvópika ālītáná agá 'dĩ, má a'dù ìjọ 'dĩ 'bālẹ āma drī gá Āpólõ be íni la ìminí ícétáná ru, ìmi dó sī ìjọ jolẹ, “Ìmi alì ìjọ sílẹ 'bo rī drī gā sī ku,” 'dĩ 'bā ífí vā āma rù sī. Ìjọ 'dĩ sī, ìmi icó dó sī ìmi ipílẹ áfó sī 'bá ālu rī sī wó āzì rī idejọ idê la ku. ⁷ Ā'di 'bā mi āmbógó ru 'bá āzì kí drīlẹ gá nī yā? Ādróná fě míní āko mí trū adrujọ rī kí nī ku yā? Wó āko Ādróná 'bā fělé 'dĩ kí sī mi dó sī ìmi ipí áfó sī ínga 'bā rī kí mi 'lì íngoní-íngoní ru yā?

⁸ Ú'di'da ìmi ũrā dó āko ìminí lělé rī kí dó pírí cí! Ìmi ũrā ìmi acá dó kúréní ru 'bo, ìmi ũrā ìmi acá dó vā ũpi rú āma kóru 'bo. Ìdrī tá acá ũpi rú mgbā-mgbā rú la, āma tá dó adru ũpi rú ìmi abe. ⁹ Ìjọ 'dĩ sī, i'di indré mání rī gá Ādróná 'bā āma ũpígóná ru āngū vúlẹ rī gá, cécé 'bá ìjọ lījọ kí drī gā sī drājọ ũ'bí agá rī kí áni. Ú'bā āma 'bá ndrelẹ ávájá gá rī kí áni, 'bá ũ'bí ũnókú drī gá 'dā 'dĩ 'baní ndrelẹ mālāyíkā abe. ¹⁰ Ìmi ũrā āma Kúrísitō 'bá ìjọ ũlūjọ rī sī, āma aza-azā wó ìmi ũrā ìmi ũndūwā rú ìminí Kúrísitō ālījọ rī sī. Ìmi ũrā āma ũkpó kóru, wó ìmi ũrā ìmi ũkpó trū! Ìmi ũrā ála ìmi ìnzī-ìnzī wó ìmi ũrā ìnzī āma ku íni. ¹¹ Kpere ú'di'da āma u'á ābírí sī āzila ìyíví sī, āma ũyóro sū, ála āmaní ũcōgō fě, āzila āma lícọ kóru. ¹² Āma āzì nga ũkpó ru āmadrí sī. Údrī āma wā, āma sūsú wi i'baní múké, údrī āmaní cāndí fě, āma ta la. ¹³ Údrī tání āma u'dá agá, āma i'baní ìjọ umvi ásí ìgbẹ sī acájọ kpere āndrū āma i'dá kóróná ru, āzila āma 'bá ũnókú 'dĩ gálépi

úmbé rĩ kî.

¹⁴ Mâ anzi mání lélé ambamba 'dĩ, ásĩ wárágã 'dĩ sĩ ãminĩ drĩnzã fējó la ku, wó sĩ ãmi bĩlé ãndũ lijó. ¹⁵ 'Bá ãmi tãmbalépi rĩ drĩ kí tãni adru agá Kúrĩsĩtõ agá 10,000 sĩ tí, ãmĩ átépi adru kí wẽwẽ rú la ku. ã'dusĩku má acá dó ãminĩ átépi rú Kúrĩsĩtõ Yésũ agá ãjõ mgbã rĩ sĩ. ¹⁶ ãjõ 'dĩ sĩ, má a'ĩ ãmi ãjõ mádrĩ kí vú ãbĩjõ áyũ. ¹⁷ Ásĩsĩnjã má Tĩmĩtĩyõ tĩ pějõ ãmi rũlé 'dĩ, 'dĩ má ngópi mání lélé ambamba ã'ĩtãnjã trũ Úpi agá rĩ 'i. ã'di mũ ãmi igálé ãdri mádrĩ adrujõ Kúrĩsĩtõ Yésũ agá, ru icílépi ãjõ mání ãmbálé rĩ kí abe ãngũ ãzĩla kãnísã píri agá rĩ abe rĩ sĩ.

¹⁸ 'Bá ãzi ãmi agá 'dã acá kí ãfó ru cécé áca 'bã rĩ amúlé ãmi rú 'dólé ku rĩ 'bã áni. ¹⁹ Wó Úpi drĩ lě rá, ma mũ mũlé ãmi rũlé mbělě rú ãjõ 'bã ru 'bãlépi ãfó ru 'dĩ 'bã kí jolé rĩ kí ãsúlé rá, ãzĩla ãkpo ã'bã kí sĩ adrujõ rĩ ãngõ 'i. ²⁰ ã'dusĩku Sũrũ Ádrõnjã drĩ rĩ la ru 'da ãjõ 'bã 'bã kí jolé rĩ sĩ la ku ã'di ãkpo Ádrõnjã 'i. ²¹ ãjõ ãminĩ lélé rĩ ãngõ 'i? ãlě má amũ ãmi rú 'dólé kělĩkã trũ yã jõku lětãnjã sĩ ãzĩla úríndĩ ásí ãgbě drĩ sĩ yã?

5

ũlě ãkũ ãni kãnísã agá rĩ

¹ ãlě vã ú'dĩ'dã ãminĩ ãjõ ãzi jolé, ãjõ mání arelé rĩ agá, 'bã ãzi ãlě ãkũ ãni la trũ la ãmi agá 'dĩ cí, ãko ãzi 'bã Ádrõnjã nĩlépi ku rĩ 'bã kí vã icólé idélé ku ãni la. Úlũ mání 'bã ãzi ãmi agá 'dĩ ã'di ru ula ãkũpĩ sĩ. ² Wó ãmi ãjõ 'dĩ sĩ ãfó sĩ! ãmi icó tá u'álé ãcõgõ sĩ ãmi ásí gá ãjõ 'dĩ sĩ sĩ 'bã 'dĩ 'bã áni rĩ drojõ ãmi drĩdrĩnjĩ gá rĩ sĩ ãmvé ku yã? ³ Ádrĩ tãni adru ãmi abe ãrũ'bã sĩ ku rá tí, úríndĩ sĩ ma ãmi abe cí. ãzĩla áli ãjõ 'bã ãjõ ãwũ ãni 'dĩ idélépi rĩ drĩ gá 'bo, cécé má tá adrujõ ãmi abe ãrũ'bã sĩ rĩ áni. ⁴ ãdrĩ ãmi tra rú Úpi ãma

ãni Yésũ drĩ gá rĩ sĩ, ma ãmi abe úrĩndĩ sĩ, āzĩla ũkpó Úpĩ
 āma ãni Yésũ drĩ gá rĩ ĩ'di ãmi abe cí. ⁵ Īfě ágóbĩ ĩjọ ũnzĩ
 āwũ ãni 'dĩ idélẹpĩ rĩ Sītánĩ drĩ, ĩjọ ũnzĩ ĩ'di agá 'dā Sītánĩ
 'ba andi sĩ ĩ'di rá, āzĩla ídri ĩ'didrĩ 'bā pa rú sĩ ru ú'dụ Úpĩ
 āma ãni Yésũ Kúrísītō 'bā āgōjọ rĩ sĩ rá.

⁶ Ūnũjā ĩminĩ ĩmi ũnũjọ rĩ adru múké ku. Īnĩ ĩjọ ũnzĩ
 werejā ĩmi drĩdrĩnĩ gá rĩ la ĩmi iza cécé ākúkĩ werejā rĩ
 'bā ānáfóró fějọ ũpĩjọ āmbógó rĩ áni ku yā? ⁷ Lě ĩnze ĩjọ
 ũnzĩ rĩ ĩmi agá 'dā rá, ĩmi dó sĩ adru ú'dí cécé ĩminĩ adrujọ
 ĩjọ mgbā agá 'dĩ 'bā áni. Ā'dusĩku Kúrísītō ũmũ alijọ 'bā
 drĩ gā sĩ * āmadrĩ gá rĩ úfě ĩ'di ídétājā ru āmanĩ 'bo. ⁸ ĩjọ
 'dĩ sĩ, lě āna kí ũmũ 'dĩ 'i ākúkĩ údu ngũjā ãni ĩjọ ũnzĩ trũ
 rĩ sĩ ku, wó rá la ānáfóró ākúkĩ kóru, ĩjọ mgbā āzĩla pĩrĩ
 rĩ drĩ gá rĩ sĩ cécé 'bā Yāhúdĩ rú rĩ 'bā kí ándrá ānáfóró
 ākúkĩ kóru rĩ najó rĩ áni.

⁹ Wárágā mánĩ sílẹ ĩminĩ rĩ agá, ájọ ĩminĩ lě ĩmi ícĩ ĩmi
 'bā ũlě ũkú ãni ĩmi agá 'dĩ abe ku. ¹⁰ ĩjọ mánĩ jọlẹ rĩ adru
 ĩmi ícĩ ĩmi 'bā Ādrónjā ā'ĩlẹpĩ ku mị-ācí trũ, jọku rọmgbọ
 ru, jọku ũgũ 'dĩ kí, jọku ādrojā ĩnzō rú rĩ kí ĩnzĩlẹpĩ rĩ kí
 abe ku íni ku. ĩminĩ lějọ drĩ fujọ ĩ'ba abe ku lě ĩmi a'be
 ũnókú 'dĩ rá. ¹¹ ĩjọ mánĩ jọlẹ rĩ 'bā ífĩ, lě ĩmi ícĩ ĩmi 'bā
 ru 'bālẹpĩ 'i 'bā Yésũ ā'ĩlẹpĩ rá rĩ rú wó mị-ācí trũ, jọku
 rọmgbọ ru, jọku ādrojā ĩnzō rú rĩ kí ĩnzĩlẹpĩ, jọku 'bā kí
 u'dálẹpĩ, jọku 'bā ānā mvụlẹpĩ la, jọku 'bā ũgũ la rĩ trũ
 ku. 'Bā 'dĩ 'bā áni rĩ trũ lě ĩna ínā āngũ ālu gá ku.

¹²⁻¹³ ĩjọ 'bā āmvé kāńsā agá ku rĩ kí ĩjọ lijọ rĩ adru ĩjọ
 āma ãni la ku. Ādrónjā la mụ kí ĩjọ lilẹ nĩ. Wó adru ĩmi
 'bā ĩmi drĩdrĩnĩ gá kāńsā agá 'dĩ kí ĩjọ lị ĩmi 'i la ku yā?

* ^{5:7} Ūmũ alijọ 'bā drĩ gā sĩ rĩ ĩ'di ũmũ ĩjọ Ādrónjā 'bā
 ándrá 'bā Işĩrayĩlĩ drĩ kí anzéjọ Mĩsĩrĩ gá rĩ 'bā ĩjọ ũrājọ
 rĩ 'i.

Cécé ǀjǃ ǀdrǃnǃ drǃ sǃlé rǃ 'bǃ jǃlé rǃ áni, “Lě ĩmi iyá 'bǃ ǀjǃ ũnzǃ idélépi ĩmi drǃdrǃnǃ gǃ 'dǃ rǃ rá.” †

6

Kũrĩsĩtĩyǃnǃ 'banǃ ru tǃjǃ 'bǃ ǃ'ĩtǃnǃ ágǃ ku rǃ kǃ drǃlě gǃ rǃ

¹ ǀdrǃ ǀjǃ ǀsǃ ĩmi drǃdrǃnǃ gǃ, ĩmi dó vǃ agǃ la ǀlǃ 'bǃ ǃ'ĩtǃnǃ ágǃ ku rǃ 'badrǃ, ĩmi agǃ 'bǃ ǃ'ĩtǃnǃ trǃ rǃ kǃ drǃlě gǃ ku ǃ'du ǀjǃ sǃ yǃ? ² ǀnǃ 'bǃ ǃlá ǃ'ĩtǃnǃ trǃ 'dǃ kǃ drǃzǃ ǃnǃkǃ 'bǃ ǀjǃ ǀ nǃ rǃ gǃ ku yǃ? Wó ǀdrǃ dó drǃzǃ ǃnǃkǃ 'bǃ ǀjǃ ǀ ĩmi 'i, ĩmi icó dó ǀjǃ wereŋǃ 'dǃ 'bǃ áni 'dǃ kǃ amǃlé ǀlǃ ku yǃ? ³ ǀnǃ ǃma drǃzǃ mǃlǃyǃkǃ kǃ ǀjǃ ǀ ǃma 'i rǃ gǃ ku yǃ? ǃma icó ǀjǃ ǀdrǃ 'dǃ drǃ gǃ rǃ ǀlǃ ndě rá rǃ ku yǃ? ⁴ ǀjǃ 'dǃ sǃ, ǀdrǃ adru ǀjǃ trǃ ĩmi drǃdrǃnǃ gǃ, lě ĩmi ũpě 'bǃ ǃzǃ kǃ ĩmi drǃdrǃnǃ gǃ 'dǃ drǃ kǃ tǃni adru 'bǃ ũnǃtǃnǃ trǃ were la kǃ tǃ, sǃ ǀjǃ ĩmidrǃ kǃ ǀlǃ ndě ĩminǃ kǃ agǃjǃ ǀjǃ 'bǃ ǀjǃ nǃlěpi kǃnǃsǃ drǃ gǃ ku rǃ kǃ drǃlě gǃ rǃ rá. ⁵ ǃjǃ ǀjǃ 'dǃ kǃ ĩminǃ sǃ drǃnzǃ fějǃ. 'Bǃ ǃzǃ ǃlu ĩmi ágǃ 'dǃ ũndǃwǃ rǃ icólěpi ǀjǃ ĩmidrǃ gǃ Kũrĩsĩtĩyǃnǃ 'badrǃ kǃ ǀlěpi la yǃ yǃ? ⁶ Wó kějǃ la gǃ Kũrĩsĩtĩyǃnǃ ǃlu la mǃ ǃdrǃpǃ tǃlě 'bǃ ǃ'ĩtǃnǃ kǃru rǃ drǃlě gǃ.

⁷ ǀjǃ mgbǃ rǃ sǃ tǃnǃ ĩminǃ ĩmi tǃjǃ ĩmi drǃdrǃnǃ gǃ ǃyǃ-ǃyǃ rǃ la 'da la ǀjǃ ndě dó ĩmi rá. ĩmi ǃ'ǃ ǀjǃ ũnzǃ idějǃ ĩmi rǃ ku la ǃ'du ǀjǃ sǃ yǃ? ǀlě ĩmi ũnzǃlé ku la ǃ'du ǀjǃ sǃ yǃ? ⁸ Kějǃ la gǃ ĩmi 'bǃ kǃ ũnzǃ, ĩmi ǀjǃ ũnzǃ idé 'ba rǃ, ǃzǃla ĩmi vǃ ĩmǃ ǃdrǃpǃka Kũrĩsĩtĩyǃnǃ rǃ rǃ kǃ ũnzǃ.

⁹ ǀnǃ 'bǃ ǀjǃ ũnzǃ idélépi rǃ icó kǃ Sǃrǃ ǀdrǃnǃ drǃ gǃ ǀlě ku rǃ ku yǃ? Lě 'bǃ ǃzǃ 'bǃ ulě ĩmi ku. 'Bǃ ǃwǃ 'bǃ ru 'dǃ kǃ jǃku 'bǃ ǃdrǃnǃ ĩnzǃ rǃ 'dǃ kǃ ǀnzǃlěpi 'dǃ abe, ũkǃ ǃwǃ rǃ kǃ abe, jǃku ǃgǃbǃ ǃgǃbǃ 'dǃlěpi ũkǃ ru rǃ kǃ abe, ¹⁰ jǃku ũgǃ 'ba kǃ abe, 'bǃ rǃmgbǃ ru rǃ kǃ, 'bǃ ĩměǃrǃlěpi íwǃ sǃ rǃ

† 5:12-13 ǀzǃtǃnǃ Amvǃnǃ 17:7; 19:19; 21:21; 22:21, 24; 24:7

kí abe, 'bá ũlẽ 'bālēpi 'bá āzĩ 'bā āko sī 'dĩ kí abe, jõku 'bá 'bá āzĩ 'bā āko vú rĩlēpi ĩnzõ sī 'dĩ kí abe pírĩ ícõ kí Súrũ Ādróná drĩ nalé ĩ'bā āko rú ku. ¹¹ ĩmĩ āzĩ kí ándrá 'dā 'bā áni. Wó Ādróná ũjĩ dó ĩmi ĩjõ ũnzĩ ĩmidrĩ kí agá 'bo, ā'ĩ dó sī ĩmi acájó ĩjõ ũnzĩ kóru, lā ĩmi ālá ru rú Úpĩ Yēsũ Kúrĩsītõ drĩ gá rĩ sī āzĩlá Ādróná āmadrĩ gá rĩ 'bā Úrĩndĩ sī.

Īmi iza ĩmi ʊrʊ'bá āwũ sī ku

¹² ĩmi āzĩ ícõ jolé la, “Ā'ĩ mání ĩjõ pírĩ kí idélé rá,” wó āko pírĩ adru kí ũrõdrĩ ru ku. Āzítáná ā'ĩ mání ĩjõ pírĩ kí idélé rá, wó má ā'ĩ áma drĩ celé āko āzĩnĩ ku. ¹³ Íná ĩ'dĩ kũbũ āni āzĩlá kũbũ vā íná āni, wó Ādróná la āko 'dĩ kí ĩĩkĩ ĩrĩ trá rá, ʊrʊ'bá adru sī āwũ ngajó ku, wó ʊrʊ'bá ĩ'dĩ Úpĩ āni āzĩlá Úpĩ ĩ'dĩ ʊrʊ'bá āni. ¹⁴ Ũkpõ ĩ'didrĩ gá rĩ sī Ādróná inga Úpĩ Yēsũ ídri drā agá rá, āzĩlá ĩ'dĩ vā mʊ āma ingalé ídri rú ĩndĩ. ¹⁵ ĩnĩ ʊrʊ'bá ĩmidrĩ gá rĩ ĩ'dĩ ʊrʊ'bá Kúrĩsītõ drĩ gá rĩ 'bā āzĩ rĩ gá ku yā? ĩjõ 'dĩ sī, má ícõ ʊrʊ'bá ĩsélé Kúrĩsītõ drĩ gá rĩ sī āwũ ngajó rá yā? Ālujá la yu! ¹⁶ ĩnĩ ágõbĩ ru icílēpi ũkú āwũ rĩ be rĩ kí acá ĩ'dĩ be ʊrʊ'bá ālu rú rĩ gá ku yā? Ā'dusiku jolé 'bo rĩ 'bā áni, “Kĩ ĩrĩ trá ru ícĩ acájó ʊrʊ'bá ālu rú.” † ¹⁷ Wó 'bá ru icílēpi Úpĩ be rĩ ĩ'dĩ úrĩndĩ agá ālu.

¹⁸ ĩmi apá ĩjõ ũnzĩ āwũ drĩ sī rá. ĩjõ ũnzĩ āzĩ 'bá 'bā kí idélé 'dĩ kí āmvē sī, wó 'bá āwũ idélépi rĩ la ĩjõ ũnzĩ ídē ĩ'dĩ 'bā mgbā rĩ 'bā ʊrʊ'bá sī. ¹⁹ ĩnĩ ʊrʊ'bá ĩmidrĩ 'dĩ ĩ'dĩ jó Ādróná drĩ Úrĩndĩ Ālá rĩ 'bā sī u'ájó ala gá, ĩminĩ ĩsúlé Ādróná drĩ rĩ 'i rĩ gá ku yā? ĩmi adru ĩmi āni ku, ĩmi Ādróná āni, ²⁰ ĩgbā ĩmi ājē sī. ĩjõ 'dĩ sī, ʊrʊ'bá ĩmidrĩ sī ĩmi ĩnzĩ Ādróná 'i.

† 6:16 Í'dóná 2:24

7

Ijõ ũkú ĩgbãnjá drĩ gá rĩ

¹ Ú'dĩ'da ĩjõ ĩmĩ ãsilé rĩ kí drĩ gá: ĩ'di múké ágóbĩ ní adrujõ ũkú kóru. ² Wó ãwũ 'bã adrujõ ambamba rĩ sĩ, ágóbĩ ãlu-ãlu 'bã adru ũkú trũ ãzĩla ũkú ãlu-ãlu 'bã adru ágó trũ. ³ Ágóbĩ ãlu-ãlu 'bã nga ãzĩ ĩ'di ãni ágóbĩ drĩ ũkú ĩ'didrĩ rĩ ní rĩ rá, ãzĩla ũkú 'dĩ 'bã ãni ágóbĩ be. ⁴ Ũkú 'bã uru 'bá adru ĩ'di ãni á'dũsĩ ku wó ĩ'di 'bã ágóbĩ ãni, cécé 'dĩ 'bã ãni, ágóbĩ 'bã uru 'bá adru ĩ'di ãni á'dũsĩ ku ĩ'di ũkú ĩ'didrĩ gá rĩ ãni. ⁵ ĩmi uga ĩmi ĩminĩ ku, be la rá la ĩminĩ ĩjõ la itújõ ĩmi drĩdrĩnjĩ gá sáwã were sĩ rĩ sĩ, ĩjõ 'dĩ sĩ ĩmi dó sĩ ásĩ 'bã Ādrónjá ã'ĩjõ. Be la ĩmi icĩ ĩmi ú'dĩ ru gẽrĩ 'dĩ sĩ ĩmi dó sĩ gẽrĩ Sítání 'bã sĩ ĩmi uléjõ rĩ atrĩ cí. ĩminĩ icójõ ĩmi tãmbajõ ĩmi sĩ cénĩ ku rĩ sĩ. ⁶ Ájõ ĩjõ 'dĩ ígátánjá ru, adru ãzĩtánjá ru la ku. ⁷ Ũrátánjá mádrĩ sĩ 'bá drĩ kí tá adru cécé mâ ãni la múké. Wó Ādrónjá fẽ 'bá ãlu-ãlu 'bã gbíyã u'ájõ rĩ kí ndú-ndú, fẽ ãzĩ rĩ 'banĩ 'dĩ 'i ãzĩ rĩ 'banĩ 'dã 'i.

⁸ Ú'dĩ'da 'bá drĩ ru ĩgbálépi ku rĩ 'banĩ ãzĩla 'bá ãwúzĩ ru rĩ abe ma jõ la ĩni, ĩ'di adru múké ĩ'banĩ drĩ kí ru ĩgbã ku rĩ gá, cécé mâ ãni. ⁹ Wó drĩ kí icó ru tãmbalé ku, lẽ 'bã ĩgbã kí ru rá, ã'dusĩku ĩ'di ũniyambamba rú ãndânĩ ĩ'banĩ ru ĩgbãjõ rá ndẽ ĩ'banĩ ũkú vĩ ãzĩla ágó vĩ tajõ rĩ rá.

¹⁰ 'Bá ru ĩgbálépi rá 'dĩ 'banĩ, ma ãzĩtánjá fẽ ĩni (adru ma 'i ku wó Úpĩ 'i). Ũkú 'bã iré ágó be ku. ¹¹ Wó drĩ kí iré rá yã ãni, lẽ 'bã ace u'álé ágó kóru jõku 'bã gõ ru icilé ágó ĩ'didrĩ be ú'dĩ ru. ãzĩla ágóbĩ 'bã dro ũkú ĩ'didrĩ ku.

¹² 'Bá ãzĩ acelépi 'dĩ 'banĩ ma jõ la 'dĩ 'bã ãni (ma 'i má adru Úpĩ 'i la ku). Kũrĩsítíyání ãzĩ drĩ adru ũkú ã'ĩtánjá kóru rĩ trũ, wó drĩ ã'ĩ u'álé ĩ'di be rá, lẽ 'bã dro ũkú 'dĩ ku. ¹³ Ũkú ãzĩ drĩ adru ágóbĩ ã'ĩtánjá kóru rĩ 'bã ũkú ru, wó ágô drĩ ã'ĩ u'álé ĩ'di be rá, lẽ 'bã dro ágô ku. ¹⁴ ã'dusĩku ágóbĩ ã'ĩtánjá

kóru 'dĩ Ādrónjá la ĩ'di ā'ĩ rá la ũkú ĩ'didrí 'dĩ sī, āzila ũkú ā'ĩtánâ kóru 'dĩ Ādrónjá la ĩ'di ā'ĩ rá la ágóbĩ ĩ'didrí ā'ĩtánjá agá 'dĩ sī.

Íjõ mgbā sī anzi ĩmidrí 'dĩ kí tá adru āndĩ ru. Wó íjõ mgbā rĩ sī Ādrónjá la dó kí ā'ĩ rá.

¹⁵ Wó 'bá ā'ĩtánâ kóru rĩ drĩ lě ũkú jõku ágô Kūrĩsĩtĩyání rú rĩ drolé, icó íjõ 'dĩ idélé ĩ'di 'bā lělé rĩ áni rá. Ágóbĩ jõku ũkú ā'ĩtánâ trũ rĩ íjõ āzĩ kí umbélépi íjõ 'dĩ agá la 'dáyũ, Ādrónjá umve āma u'álé ásĩ ĩgbě sī. ¹⁶ Ũkú ínĩ íngoní-íngoní ru mi mĩ ágô pa rá? Jõku ágóbĩ ínĩ íngoní-íngoní ru mi mĩ ũkú pa rá?

Īmi u'á Ādrónjá 'bā ĩmi umvejó rĩ áni

¹⁷ Íjõ 'dĩ sī, 'bā ālu-ālu 'bā u'á gbíyā Úpĩ ní fělé ĩ'dinĩ rĩ sī āzila cécé ándrá Ādrónjá 'bā ĩ'di umvejó rĩ áni. 'Dĩ íjõ mání azilé kánĩsā pírĩ kí agá rĩ 'i. ¹⁸ Údrĩ ándrá ágóbĩ umve įsũ ĩtārā ĩ'di lā'bĩ 'bá Yāhúdĩ rú rĩ 'badrĩ sī 'bo, lě 'bā acá 'bá ĩtārālé ku rĩ áni ku. Údrĩ ándrá ágóbĩ umve 'dĩ sī ĩtārā drĩ ĩ'di ku, lě 'bā ĩtārā ru ku. ¹⁹ 'Bá ĩtārājó rá jõku ĩtārājó ku rĩ kí āko āzĩ ũrõdrĩ kóru la kí. Āzĩtánjá Ādrónjá drĩ kí tāmбайó rĩ ĩ'di ũrõdrĩ ru la nĩ. ²⁰ 'Bá ālu-ālu 'bā ace ũví ĩ'didrí idu ándrá Ādrónjá 'bā sī ĩ'di umvejó rĩ agá. ²¹ Īmi umvejó rĩ sī mi 'dĩ sī ātĩ'bó yā? Íjõ 'dĩ 'bā fě mínĩ ũcõgõ ku, idrĩ icó drĩlémgbõ įsũlé rá, mí icó mụlé rá. ²² Ā'dusiku 'bá umvelé 'dĩ sī ĩ'di ātĩ'bó ru rĩ, ĩ'di 'bá drĩlémgbõ fějõ ĩ'dinĩ adrujõ Úpĩ agá rĩ 'i, cécé 'bá ándrá umvelé įsũ 'dĩ sī ĩ'di ātĩ'bó ru ku rĩ, ĩ'di ātĩ'bó Kúrĩsītõ āni. ²³ Įgbā ĩmi ājě sī, lě ĩmi acá dó ātĩ'bó 'bá 'bā āni la ru ku. ²⁴ Má ádrĩpĩka āzila má ámvõpĩka ā'ĩtánjá agá 'dĩ ĩmi adrujõ Ādrónjá āni rĩ sī, lě ĩmi ace gbíyā ándrá Ādrónjá 'bā ĩmi umvejó rĩ sī.

Íjõ umvilé 'bá ru ĩgbālėpi ku rĩ drĩ gá āwũzĩ kí abe rĩ

²⁵ Ú'dí'da íni 'bá drĩ ru ìgbàlépi ku 'dĩ 'baní: àzítánjá àzì má ìşùlé Úpí rùlé la yu, wó rá la ma ìjò 'dĩ lì 'bá Úpí 'bá sī ásì ìgbé 'bājó drĩ la gá rá rĩ rú. ²⁶ Ú'dí'da ìjò ru usalépi 'dĩ kí sī, ì'di múké àndânĩ ìminí acejò cécé ìmĩ adrulé rĩ 'bā áni. ²⁷ Mí ìgbā ùkú 'bo yā? Lě ìndrũ ùkú droṅá ku. Mí ìgbā drĩ ùkú ku yā? Lě ìndrũ ùkú ku. ²⁸ Wó ìdrĩ ùkú ìgbā rá, ìjò ùnzì àzì mínì idélé la 'dáyù, àzìla ìzóná ágó rùlépi ku rĩ drĩ mụ ágó gá rá, idé drĩ ìjò àzì ùnzì la ku. Wó 'bá ru ìgbàlépi 'bo rĩ kí mụ drĩ cìlé ùcõgõ ndú-ndú sī ìdri 'dĩ agá 'dā, álě ìjò 'dĩ sī ìmi tāmبالé.

²⁹ Má ádrípìka àzìla má ámvópìka à'ìtánjá agá 'dĩ ìjò mánì jòlé rĩ 'bā ífí íni, sáwā acá dó àlìnjá ru. I'dójó ú'dí'da mụjò drĩlé gálé ru 'bá ùkú trũ 'dĩ 'bā u'á kí cécé kí 'bā rĩ ùkú kóru rĩ áni, ³⁰ 'bá awalépi 'dĩ kí cécé 'bá awalépi ku rĩ kí áni, 'bá u'alépi àyìkõ sī 'dĩ kí cécé kí 'bā rĩ àyìkõ kóru rĩ 'bā áni, 'bá àko ìgbàlépi rĩ kí cécé àko ì'bā kí tāmبالé rĩ adru kí 'bā rĩ ì'ba àni ku rĩ áni, ³¹ 'bá àko ùnókú 'dĩ drĩ gá rĩ kí ayúlépi rĩ kí cécé àko ì'bā kí ayulé ku la rú. ìjò 'dĩ sī, ùnókú ú'dí'da 'dĩ àko ala gá 'dĩ kí abe kí alì-alì.

³² Álě tá ìmi adru ala gá drĩlémgbọ trũ. 'Bá ùkú kóru rĩ 'bā 'bā ásì ìjò Úpí drĩ drĩ gá, ì'di icó àyìkõ fělé Úpí ní ìngoní ru. ³³ Wó 'bá ùkú trũ rĩ la ásì 'bā ìjò ùnókú 'dō drĩ kí drĩ gá, àzìla ì'di àyìkõ fě ùkú ní ìngoní-ìngoní ru yā rĩ drĩ gá, ³⁴ àzìla ì'di 'bā ásìsìnjá kí ru awa-awā. ùkú mụlépi ágó gá ku jòku ìzóná ágó rùlépi ku rĩ la ru ásì 'bā ìjò Úpí 'bā lělé rĩ kí drĩ gá, ì'di 'bā ásìsìnjá àmbógó rĩ ru uru 'bá àzìla úrindí fējó píri Úpí nì. Wó ùkú mụlépi ágó gá 'bo rĩ ì'di 'bā ásìsìnjá àmbógó rĩ ìjò ùnókú drĩ kí drĩ gá, àzìla ì'di àyìkõ fě ágóbì ì'didrì ní ìngoní-ìngoní ru yā rĩ drĩ gá. ³⁵ Ma ìjò 'dĩ kí jò ìminí sī adrujò múké sī ìmi drĩ ùtrìjò la ku, wó rá la ìmi dó sī u'á gērĩ píri icólépi ìmi drìdrìnjì

colépi íjọ́ Úpí drĭ be ku rĩ sĭ.

³⁶ 'Bá ázĩ drĭ ũrā la mba ĩzẹpĭ tã pĩrĭ ku, wó ĩzẹpĭ 'bā ílĩ drĭ dó sĭ alĭ-alĭ, drĭ lĕ mụlé ágó gá rá, 'bā idé ĩ'di 'bā lĕlé rĩ áni. Idé íjọ́ ũnzĩ ázĩ ku. Lĕ 'bā fĕ ĩzẹpĭ 'bā mụ ágó gá rá. ³⁷ Wó ágóbĭ íjọ́ 'dĩ 'bā áni 'dĩ itúlẹpi ĩ'di ásĭ gá, 'bá ázĩ 'bā ũnmílẹ nĩ ku, íjọ́ ĩ'di 'bā ũrālẹ rĩ drĭ ụtrĭlẹpi rá rĩ, ázĩla ru ásĭ 'bālẹpi ĩzóná ágó rụlẹpi ku 'dĩ ĩgbājó ku rĩ, ágóbĭ 'dĩ idé íjọ́ mgbā la. ³⁸ Íjọ́ 'dĩ sĭ, ágóbĭ ĩzóná ágó rụlẹpi ku rĩ ĩgbālẹpi rĩ, idé íjọ́ múké la, wó ágóbĭ ũkú ĩgbālẹpi ku rĩ idé vā íjọ́ múké āndānĩ.

³⁹ Ũkú ágó 'bā drĭ sĭ adrujọ́ ídri rĩ umbé drĭ ĩ'di cí ĩ'di 'bā ĩdrĭ sĭ pĩrĩ. Wó ágó drĭ drā rá, ĩ'di 'bā drĭlẹmgbọ́ ágó cí rĩ rujọ́ ĩ'di 'bā lĕlé rĩ áni, wó 'bā adru 'bá Úpĩ agá la.

⁴⁰ Ũrātáná mádrĭ agá, ĩ'di adru ĩ'dinĩ āyĭkō rú āndānĩ drĭ ace u'álẹ á'dụsĭ ágó kóru, ázĩla ájọ́ íjọ́ 'dĩ ínĩ la Úrĩndĩ Ādróná drĭ rĩ 'bā áma drĭ cejọ́ nĩ rĩ sĭ.

8

Íná fĕlẹ ādroṅa ĩnzō rú idélé drĭ rĩ sĭ 'baní rĩ

¹ Ú'dĩ'da íjọ́ ĩmĩ sĭlẹ íná fĕlẹ ídétáná ru ādroṅa ĩnzō rú idélé drĭ sĭ rĩ 'baní rĩ drĭ gá: āma pĩrĩ kí nĭtánâ trũ ĩ'bā kí jọlẹ rĩ 'bā áni. Ũndūwā sĭ 'bá kí ru ĩpĭ áfó sĭ, wó lĕtáná la 'bá sĭ ụrụgá nĩ. ² 'Bá ázĩ drĭ ũrā la ínĭ íjọ́ cé, 'bá 'dĩ 'bā áni rĩ nĭ drĭ íjọ́ ĩ'di 'bā ũrālẹ rĩ áni ku. ³ Wó 'bá Ādrónâ lĕlẹpi rá rĩ Ādróná nĭ ĩ'di cé.

⁴ Íjọ́ 'dĩ sĭ, íná fĕlẹ ídétáná ru ādroṅa idélé idé idê drĭ sĭ 'dĩ 'baní rĩ najọ́ rĩ sĭ. Āma pĩrĩ nĭ kí rá ázĩla ā'ĩ kí rá ādroṅa idélé idé idê drĭ sĭ 'dĩ kí āko ázĩ mgbā 'dáyụ ụnókú drĭ gá 'dā la kĭ ázĩla Ādróná 'bāngá ālu ázĩ ndú la yụ. ⁵ Āko ázĩ drĭ kí tání adru agá umvelé ādroṅa rú la cí, nō 'bũ gá yā jọku ụnókú gá yā, (cécé āndá “Ādroṅa” wĕwĕ rú 'bā kí adrulẹ

rĩ áni āzĩla ũpi wẽwẽ rú 'bā kí adrulé ũnókú drĩ gá 'dā rĩ 'bā áni), ⁶ wó āma ní rĩ gá Ādróná ĩ'di ālu āmā Átēpĩ rú rĩ 'i, āko pírĩ kí 'bālēpi rĩ, āzĩla āma sī adrujó ídri ĩ'dinĩ rĩ, āzĩla Úpĩ ĩ'di vā ālu Yēsũ Kúrísītō 'i, āko pírĩ 'bājó ĩ'di sī rĩ, āzĩla āma sī adrujó ĩ'di ni rú rĩ 'i.

⁷ Adu 'bá pírĩ nĩ kí ĩjọ 'dĩ cé la ku. 'Bá āzĩ rĩ kí drĩ kpere ru icí ādroṅa ĩnzō rú 'dĩ 'bā áni rĩ kí vú ũbilé, drĩ kí íná la kí na 'bo kí ĩjọ ũrā íná 'dĩ úfě ĩ'di ídétáná ru ādroṅa 'dĩ 'bā áni rĩ 'banĩ, āzĩla ĩ'bā ũrātáná 'bā adrujó ũkpó kóru rĩ sī, ĩ'di dó sī kí iza rá. ⁸ Wó íná ají āma Ādróná rú āni rú nĩ la ku āmanĩ íná najó ku rĩ 'bā āma adrujó ũnzĩ āndānĩ ku, āzĩla ādrĩ na la rá 'bā āma múké āndānĩ la nĩ ku.

⁹ Lě ĩmi adru kí mĩfĩ trũ drĩlēmgbọ ĩmĩ ĩsúlé rĩ 'bā adru ĩminĩ gērĩ atrijó 'bá ā'ĩtánâ trũ were 'dĩ 'banĩ ku. ¹⁰ Ā'dusĩku 'bá drĩ mi 'i nĩtánâ trũ 'dĩ ndre ākónâ na agá jó ādroṅa idélé idé idé drĩ sī rĩ 'badrĩ rĩ agá, icó 'bá ā'ĩtánâ ũkpó kóru rĩ drĩ selé icójó ākónâ 'dā najó ĩndĩ ku yā? ¹¹ ĩjọ 'dĩ sī, mí ádrĩpĩ ũkpó kóru Kúrísītō 'bā sī drājó ĩ'di ĩjọ sī rĩ 'bā ā'ĩtánâ la ru iza nĩtánâ mídrĩ sī. ¹² ĩdrĩ ĩjọ iza ĩmi ádrĩpĩ rú, āzĩla ĩmi adrá ĩ'di 'bā ā'ĩtánâ rá, ĩmi idé ĩjọ ũnzĩ Kúrísītō uru 'bá gá. ¹³ ĩjọ 'dĩ sī, āko mánĩ nalé rĩ drĩ fě la má ádrĩpĩ ní a'déjọ ĩjọ ũnzĩ agá, lě āna ĩzá ĩdĩ ku, áfě sī ĩ'dinĩ a'déjọ ĩjọ ũnzĩ agá ku.

9

Drĩlēmgbọ ũpígóná 'bā kí sī āzĩ ngajó rĩ

¹ Má adru 'bá drĩlēmgbọ trũ ĩjọ mánĩ lělé rĩ ngajó la ku yā? Má adru ũpígóná ku yā? André Úpĩ āmadrĩ Yēsũ 'i āma mĩfĩ sī ku yā? ĩmi adru 'bá mánĩ ũfúlé āzĩ Úpĩ 'bā ngalé ĩjọ mánĩ ũlúlé rĩ sī rĩ kí ku yā? ² Ādrĩ tání adru agá ũpígóná ru 'bá āzĩ 'bā āni ku, ma ĩmi āni, ā'dusĩku ĩmi drĩmvú mádrĩ mánĩ sī adrujó ũpígóná Úpĩ agá rĩ kí.

³ 'Dĩ ìjò mání umvilé 'bá ìjò lìlépi áma drĩ gá 'dĩ 'bã áni rĩ kí. ⁴ Āmā drĩlémgbò cí sī āmaní ākónā fējó najó āzila āko fējó mvujó la ku yā? ⁵ Āmā drĩlémgbò vā cí sī ũkú ā'ītáná agá 'dĩ kí 'dujò acíjò āma abe, cécé 'bá ũpígóná ru rĩ 'bã āzĩ 'bã kí idélé rĩ 'bã áni, āzila Úpí 'bã ádrípika kí āzila Kéfā abe ku yā? ⁶ Ī'di lú āma Bārānábā be āzĩ ngalépi sī u'ájó ídri rĩ kí yā?

⁷ 'Bá adrulépi āsīkārĩ rú ru ũfēlépi cénĩ-cénĩ rĩ ā'di 'i? 'Bá zābībū ámvú salépi na āka la ku rĩ ā'di 'i? 'Bá ānākpá ucélépi lé la mvulépi ku rĩ ā'di 'i? ⁸ Ìjò mání jolé 'dĩ ĩ'di ìjò 'bá 'bá rĩ 'i yā? Āzítáná jò vā ìjò ālu 'dĩ vúná ku yā? ⁹ Ā'dusīku úsī āzítáná Músā drĩ agá, “Mí umbé mánĩgò ānā tulépi rĩ 'bã tì cí ĩ'di atrijó ānā naná gá ku.” † Ìjò Ādróná 'bã ásí 'bājó āmbógó rĩ mánĩgò 'i yā? ¹⁰ Āndá-āndá ru jò ìjò 'dĩ āmanĩ, adru 'dĩ 'bã áni ku yā? Wōyí, úsī ìjò 'dĩ āmaní ā'dusīku 'bá ámvú sölépi rĩ la ámvú sō āzila 'bá ānā colépi rĩ la ānā co, kí ìjò 'dĩ idé ĩni la kí ásí 'bã alejò la naná gá ĩndĩ. ¹¹ Ādrĩ ũri Úrĩndí drĩ gá rĩ rĩ ĩmi drĩdrĩnĩ gá, ĩ'di ĩminí adru ambamba ādrĩ āko āmā āzā kojó rĩ kí ìsú ĩmi rĩ 'dā rĩ gá? ¹² 'Bá āzĩ rĩ drĩ kí dó drĩlémgbò ìsú ĩmi kí ātĩjò rĩ sī, āma icó dó ìsúlélé la ndě 'dĩ rá rĩ gá ku yā?

Wó āma ayú ándrá drĩlémgbò 'dĩ 'bã áni rĩ ku. Kējĩ la gá āri ìjò pírĩ talé āma atrĩ rú sī ìjò mgbā Kúrísitō drĩ gá rĩ 'bã ũlūnā drĩ ku. ¹³ Īnĩ ku yā, 'bá āzĩ ngalépi jò Ādróná drĩ agá rĩ kí ākónā ĩ'badrĩ gá rĩ ìsú ala gá 'dāā, āzila 'bá āzĩ ngalépi ālītārĩ gá rĩ kí āko fēlé idétáná ru ālītārĩ gá 'dāā rĩ kí āzĩ ìsú rĩ gá ku yā? ¹⁴ Gērĩ ālu 'dĩ 'bã vúná sī, Úpí azĩ 'bá ìjò mgbā rĩ ũlūlépi rĩ 'bã ìsú kí āko ĩ'badrĩ kí ìjò mgbā ĩ'bã kí ũlūlé rĩ sī.

† 9:9 Āzítáná Amviná 25:4; 1 Tĩmĩtĩyõ 5:18

¹⁵ Wó áma ãmgbã má ayú drĩlémgbõ sĩ òjò 'dĩ kí idéjò ku. Ásĩ wárágã 'dĩ adru ma dó sĩ ásì 'bã ìmi idé òjò 'dĩ kí mání la ku. Mâ drājó rá rĩ ì'di múké ndē 'bá àzínì drĩlémgbõ mádrì mání sĩ áma ùnūjò òjò ùlūjò ìsá ru rĩ ujàjò àzì kóru rĩ rá. ¹⁶ Má icó áma ipílé mání òjò mgbã rĩ ùlūjò rĩ sĩ ku, ā'dusìku úfē mání àzítánjá sĩ òjò ùlūjò. Cāndì mádrì ádrì òjò mgbã rĩ ùlū ku rĩ gá. ¹⁷ Ádrì ùlū la ìsá ru ma ũyá ìsù, drĩ adru ìsá ru ku, ma ìni la àzì mgbã fēlé mádrì rĩ nga. ¹⁸ Ũyá mádrì rĩ dó ā'du? Bāsì gápi 'dĩ, mání òjò mgbã rĩ ùlū agá 'dā, ma ì'di fē ìsá ru àjē kóru, má ayú dó sĩ ũkpó mádrì kí mání ùlūjò la rĩ sĩ ku.

¹⁹ Ádrì tání adru agá drĩlémgbõ trū àzìla adrujò 'bá àzì pálé gá ku, á'bã ma adrujò àtì'bó ru 'bá pírì 'banì sĩ 'bá kí aséjò ũ'bí ru drĩ icó rá. ²⁰ Ádrì fi 'bá Yāhūdì rú rĩ kí drìdrìnjì gá, ma acá Yāhūdì rú 'bá Yāhūdì rú rĩ kí aséjò. 'Bá àzítánjá pálé gá 'dĩ kí abe, ma acá 'bá àzítánjá pálé gá 'dĩ kí àni, tání áma ãmgbã rĩ 'bá adrujò àzítánjá pálé gá ku tí sĩ 'bá àzítánjá pálé gá 'dĩ kí aséjò. ²¹ 'Bá àzítánjâ kóru rĩ 'ba rú ma acá adrujò 'bá àzítánjâ kóru rĩ àni (ádrì tání adru agá drĩlémgbõ kóru, àzítánjâ Àdrónjâ drì agá wó ma àzítánjâ Kúrìsītò drì pálé gá) ma dó sĩ 'bá àzítánjâ kóru rĩ kí asé. ²² 'Bá ũkpó kóru 'dĩ 'ba rú ma acá ũkpó kóru sĩ 'bá ũkpó kóru rĩ kí aséjò, ma acá adrujò àkò pírì ru 'bá pírì 'banì, òjò 'dĩ sĩ gērì pírì cí rĩ kí agá sĩ ma dó sĩ ì'bã àzì kí upa. ²³ Ma òjò 'dĩ kí idé pírì ìni la òjò mgbã rĩ 'bã òjò sĩ, ma dó sĩ sūsù wìnjá 'dā ìsù alelé ìndì.

²⁴ Ìnì drì ābálá ùngúlé drì agá 'bá pírì ùngúlé cēlépi rĩ kí cē ìndì wó 'bá àlu la mụ ũyá ìsùlé nĩ rĩ gá ku yā? Ìmi u'á vâ gērì àlu 'dì sĩ ìdrì lē ũyá ìsùlé Àdrónjâ drì rá rĩ gá, cécé 'bá ùngúlé cēlépi sĩ ũyá ìsùjò rĩ àni.

²⁵ 'Bá pírì ávánjâ ābálá ru rĩ gá rĩ kí ìmbátánjâ ũkpó la

isú. Kí ìjọ́ 'dī idé ìní la kí sī ũyá ukólépi ukô rī isú, wó àma ìjọ́ 'dī kí idé ìní la àma sī ũyá ukólépi ku rī isú. ²⁶ Ìjọ́ 'dī sī, cécé 'bá unction cèlépi àbálá gá, jòku àcóná colépi àlǐgõ sī ũyá isújó rī áni, ma vâ àzì nga ùkpõ sī Àdróná ní sī ũyá 'dā isújó. ²⁷ Yu, ma áma uru 'bá adi àzila ì'di dó acá mà àtì'bó ru, à'dusiku àdrì dó ìjọ́ 'dī sī ìjọ́ mgbā rī ùlū 'bá àzì rī 'baní 'bo, áma mgbā 'bā ìcè rú dó sī ũyá 'dā ku.

10

Bílẹ̀ ìndú líná ìjọ́ àdroṅa ìnzò rú rī kí ìnzìṅá sī rī

¹ Má àdrìpìka àzila má àmvópìka à'itáná agá 'dī, àlě ìmi adru ìjọ́ mgbā 'dī nǐṅà kóru ku, àmā áyìpìka Yāhùdì rú rī kí àndrá pírì ùrù'bù ìndú gá àzila za kí pírì mǐrì ìka rī agá sī. ² Bì kí pírì bàbùtízì ùrù'bù agá sī àzila mǐrì agá 'dāá acájó 'bá Mùsā wú bilépi rī kí rú. ³ Na kí pírì ìná úrìndí drì àlu 'dā 'i, ⁴ àzila mvu kí àko mvulé úrìndí drì 'i, à'dusiku mvu kí ìyí agbélépi ìrā úrìndí drì uru 'bá gá a'délépi kí wú gá sī rī 'i, àzila ìrā 'dā ì'di Kúrìsìtò 'i. ⁵ Wó ì'bā àndá kí sī Àdróná u'á àyìkò sī ku, 'bá wēwē rú 'bā àzì ùdrā kí àngū kótórò agá 'dāá.

⁶ Ú'dí'da ìní ìjọ́ 'dī kí idé kí ru ìcétáná ru sī àma bílẹ̀ ìndú lījọ́ à'bā rú sī ásí ìjọ́ ùnzì àndrá ì'bā kí idélé rī kí drì gá ku. ⁷ Ìmi adru 'bá àdroṅa 'bá 'bā kí idélé nī 'dī kí ìnzìlépi rī rú ku, àzì rī 'bā kí àndrá idélé rī áni, cécé silé rī 'bā áni, “Bá rì kí vǐrù ìná nalé àzila àko mvulé, àzila nga kí dó urugá úngó tulé àyìkò idéjọ́ 'bá ìjọ́ Àdróná drì nǐlépi ku rī kí áni.” † ⁸ Lě àma idé kí àwù ku, àndrá ì'bā kí idélé rī 'bā áni, ala gá ù'dù àlu 'bá ùdrā àlìfù kálì ìrì drì la na. ⁹ Lě àma ù'bì kí Úpí 'i sī ndrejọ́ la ì'di àmaní pángá fě ìjọ́ ùnzì idéṅá sī ì'bā àzì 'bā kí àndrá ì'di ù'bìlẹ̀ rī áni ku, àzila ùdrā kí àndrá ìnì 'bā kí ucíjọ́ rī sī. ¹⁰ Lě àma unu kí ku àzì rī 'bā

† 10:7 Àfūṅá 32:6

kí ándrá unulé rĩ 'bã áni, i'ba ázi rĩ kí mǎlǎyíkã Ádrónjá 'bã tị ǎpělé rĩ ụ'dí ándrá kí rá.

¹¹ Ijọ 'dĩ idé kí ru i'ba rú ícétánjá ru ǎzıla úsĩ kí vũrú sĩ ǎma bílé ìndú lijó, ǎ'dusĩku ǎma u'á sáwã ụ'dú ǎsĩjọ rĩ 'bã kí acájó ǎni rú rĩ gá. ¹² Ijọ 'dĩ sĩ, ídrĩ ùrã la itu pá ụkpó ru, mí adru mífí trũ, mi a'dé sĩ ku. ¹³ Ụ'bĩtánjá ǎlu-ǎlu ìminí amálé 'dĩ kí, sáwã pírí sĩ amúlépi 'bá 'ba rú rĩ kî. ǎzıla Ádrónjá la íjọ i'di 'bã azilé ǎ'itánjá sĩ rĩ kí tǎmba rá, icó ìmi a'belé ụ'bĩtánjá ìmi ụkpó ndělépi rá rĩ agá ku. Wó údrĩ ìmi ụ'bĩ rá, i'di gẹrĩ fě ìminí fújọ ụ'bĩtánjá 'dã agã sĩ ìmi dó sĩ pá tu tajó la rá.

Ụmũ ǎdroṅa ìnzõ rú rĩ 'badrĩ ǎzıla Ụmũ Úpí drí rĩ

¹⁴ Ijọ 'dĩ sĩ, mà wõrĩka mání lělé ambamba 'dĩ, ìmi apá ǎdroṅa ìnzõ rú 'dĩ kí ìnzĩná gá rá. ¹⁵ Ma íjọ 'dĩ jọ 'bá íjọ nĩlépi cé rĩ 'banĩ, ìmi amá íjọ mání jolé ìminí 'dĩ kî. ¹⁶ Kópõ ǎmaní ayulé Ụmũ Úpí drí gá, ǎmaní sĩ ǎwã'difõ fějọ Ádrónjá ní rĩ, ǎdrĩ sĩ ǎko mvụ, ǎma 'dĩ ǎrĩ Kúrísitõ drí gá rĩ ale. ǎzıla mũkátĩ ǎmaní anulé rĩ ǎdrĩ na la ǎma 'dĩ ụrụ'bá Kúrísitõ drí rĩ ale. ¹⁷ Ijọ 'dĩ sĩ, mũkátĩ 'bã adrujọ ǎlu rĩ sĩ, ǎdrĩ tání adru 'bá wěwě rú tí ǎma ụrụ'bá ǎlu agá, ǎma pírí kí dó mũkátĩ ǎlu 'dã ale.

¹⁸ Ìmi ùrã drĩ 'bá Iṣĩrayílĩ drí 'dĩ kí íjọ. Adru kí 'bá ǎko fělé ídétánjá Ádrónjá ní rĩ kí nalépi, ǎzi ǎlĩtárĩ gá rĩ alelépi ngalépi rĩ kí ku yã? ¹⁹ Ífí la ǎko ídétánjá ru ǎdrónjá ìnzõ rú idélé drí sĩ 'dĩ ní rĩ kí ǎko ǎzi ífí trũ la yã, jõku ǎdrónjá ìnzõ rú 'dĩ ǎko ǎzi ífí trũ la yã? ²⁰ ǎluṅá la yụ! Wó ídétánjá 'bá Ádrónjá nĩlépi ku 'dĩ 'badrĩ kí kí idé úrĩndí ùnzĩ 'banĩ adru Ádrónjá ní ku, ǎzıla ǎlě vã ìmi adru 'bá tị icílépi íjọ úrĩndí ùnzĩ ǎni la gá la ku. ²¹ Ìmi icó ǎko mvulé kópõ Úpí drí sĩ ǎzıla vã kópõ úrĩndí ùnzĩ drí sĩ la ku. Ìmi icó vã rilé ǎkónã nalé méjã Úpí drí tị gá ǎzıla méjã úrĩndí ùnzĩ drí tị gá

la ku. ²² Ādrĩ kí íjọ́ 'dĩ idé 'dĩ 'bā áni āma ũmbā inga Úpí agâlé rĩ gá ku yā? Āma kí ũkpó ru āndě kí ĩ'di rá yā?

'Bá ā'itáná agá rĩ 'bā drĩlémgbọ

²³ “Ā'ĩ āmaní āko pírí kí rá,” wó āko pírí adru kí múké ku. “Ā'ĩ āmaní āko pírí kí rá,” wó āko pírí izó kí 'bá nĩ ku. ²⁴ 'Bá āzĩ 'bā ndrũ ĩ'diní íjọ́ múké idéjọ́ ku wó rá la mükě idéjọ́ 'bá āzĩ 'banĩ.

²⁵ Īna āko pírí ĩtũndälé sũ ĩzá ĩtũndájọ́ rĩ agá rĩ kí, íjọ́ ụzịṅà kóru ũrātáná ĩmidrĩ gá rĩ 'bā íjọ́ sī, ²⁶ ā'dusĩku, “Ūnókú āzĩla āko pírí ala gá 'dĩ kí abe kí Úpí āni.” † ²⁷ 'Bá ā'itáná kóru rĩ drĩ ĩmi umve ākónā gá ĩ'didrĩlé, wó ĩlě mụlé rá, ĩna āko ĩ'di 'bā 'bālé ĩmi drĩlé gá rĩ zítáná ụzịṅà kóru. ²⁸ Wó 'bá āzĩ drĩ jọ́ la ĩminí, “Āko 'dĩ úfě ĩ'di ídétáná ru” lě ĩna ĩ'di ku, 'bá ĩminí íjọ́ la lūlépi rĩ 'bā íjọ́ sī āzĩla ũrātáná ĩmidrĩ gá rĩ 'bā íjọ́ sī, ²⁹ adru ũrātáná ĩmidrĩ sī ku wó 'bá ĩminí íjọ́ 'dā lūlépi rĩ drĩ sī. Ícọ drĩlémgbọ mádrĩ rĩ 'bā íjọ́ amálé 'bá āzĩ 'bā ũrātáná sī íngoní-íngoní ru? ³⁰ Ādrĩ ākónā mání nalé 'dā drĩ gá Ādróná ní āwā'difô fě, ála íjọ́ jọ́ má rú āko mání sī āwā'difô fějọ́ Ādróná ní rĩ sī ā'du sī?

³¹ Íjọ́ 'dĩ sī, āko ĩminí nalé jọ́ku ĩminí mvulé jọ́ku íjọ́ ĩminí idélé rĩ, ĩmi idé ĩ'di sī āmbögö Ādróná drĩ rĩ i'dajọ́. ³² ĩmi adru 'bá 'baní kúmũ rú ku, jọ́ tání 'bá Yāhúdĩ rú, Gĩrĩkĩ rú, jọ́ku kānĩsā Ādróná drĩ ní ku. ³³ ĩmi idé cécé mání idélé rĩ áni; ma ũ'bĩ ásí pírí sī 'bá pírí 'baní āyikō fělé gẹrĩ pírí gá sī, wó íjọ́ múké idéjọ́ 'bá ũ'bĩ 'baní 'bā pa kí rú sī ru benĩ.

11

¹ ĩmi ũbĩ íjọ́ mání idélé rĩ kí vú cécé mání íjọ́ Kúrísitō 'bā idélé rĩ kí vú ũbĩjọ́ rĩ áni.

† 10:26 zābũrĩ 24:1

Äzítáná ãnzítáná drĩ cejó rĩ kî

² Ma ïmi ïcú ïni la ã'dusïku ïminí áma ïjó ùrãjó ïjó píri kí agá rĩ sî, äzïla ïminí vâ ímbátáná mání imbálé ïminí rĩ kí vú ùbïjó cécé mání kí imbájó ïminí rĩ áni rĩ sî.

³ Wó álẽ ú'di'da lẽ ïñĩ rá ágóbí ãlu-ãlu 'bã drĩlẽ ï'di Kúrísitõ 'i, äzïla ùkú 'bã drĩlẽ ï'di ágóbí 'i, äzïla Kúrísitõ 'bã drĩlẽ ï'di Ädróná 'i. ⁴ ïjó 'di sî, ágóbí Ädróná ã'ïlèpi jöku ïjó Ädróná drĩ gá rĩ ùlülèpi ru drĩkã umbélèpi cí rĩ la 'dã drĩnzá fẽ Kúrísitõ nî. ⁵ Wó ùkú Ädróná ã'ïlèpi jöku ïjó Ädróná drĩ gá rĩ ùlülèpi ru drĩkã umbélèpi ku rĩ la 'dã drĩnzá fẽ ágô nî; ají kí ru ùkú ru drĩ'bí falèpi rá rĩ be ãlu.

⁶ ïjó 'di sî, ùkú drĩ ru drĩkã umbé ï'diní Ädróná ã'ï agá jöku ï'diní ïjó Ädróná drĩ gá rĩ ùlũ agá cí ku, lẽ 'bã fẽ ru drĩ'bí lìlè rá. Wó ùkú 'baní ï'di drĩnzá ru ï'baní ru drĩ'bí lìjõ rá jöku ru drĩ'bí ufájó rá. Lẽ 'bã umbé kí ru drĩkã cí.

⁷ ïjó äzi ágóbí 'bã umbé ru drĩkã cí drĩ mu ïjó Ädróná drĩ gá rĩ ùlülè la yu, ã'dusïku ï'di Ädróná 'bã wúrá äzïla dïzã Ädróná drĩ gá rĩ 'i. Wó ùkú la dïzã ágóbí drĩ gá rĩ i'da. ⁸ ïjó 'di ïni la ã'dusïku ídé ágóbí angájó ùkú ru la ku, wó rá la ùkú angá ágóbí rú. ⁹ Ädróná 'bã ándrá vâ ágóbí ùkú äzã kolé ïni la ku, wó rá la Ädróná 'bã ándrá ùkú ágóbí äzã kolé. ¹⁰ ïjó 'di sî, äzïla ïjó mãlãyíkã 'badrĩ sî, ùkú 'bã umbé ru drĩkã cí ícétáná ru icéjó la ï'di äzítáná pálé gá.

¹¹ Ídri ãmadrí Úpí agá rĩ sî, ùkú adru ï'di sî á'dũsî la ku, ágóbí adru vâ ï'di sî á'dũsî la ku. ¹² ùkú idéjó angájó ágóbí rú rĩ sî, ï'di dó vâ ágóbí tì nî. Wó äko píri ágóbí kí ùkú be ala gá angá kí Ädróná drĩ. ¹³ ïli dó drĩ ïjó 'di mî sî cénĩ-cénĩ rú: ï'di múké ùkú ní Ädróná ã'ïjó ru drĩkã umbèñã kóru yã? ¹⁴ ïjó 'bá 'bá mgbã rĩ imbá ïmi ágóbí drĩ adru drĩ'bí trũ äzo rú, ï'di ï'diní drĩnzá ru ku yã? ¹⁵ Wó ùkú drĩ adru drĩ'bí trũ ï'di ï'diní ùnĩ ru, ã'dusïku Ädróná

fě ř'diní drĩ'bĩ āzo sī ru drĩkā atriǰó. ¹⁶ Wó 'bá āzĩ drĩ lě āgātā galé řǰó 'dĩ sī, řǰó mání řǰolé ala gá řĩ řǰó nō āma 'i yā, řǰó kǎñĩsā Ādróná drĩ gá řĩ kí yā, řǰó āzĩ āmaní ujalé gěřĩ řĩnzĩtǎná drĩ cenǎ gá la yu.

Ūmũ Úpí drĩ 'bā nanǎ

(Mǎtáyõ 26:26-29; Mǎrǎkõ 14:22-25; Lũkǎ 22:14-20)

¹⁷ řǰó mání lělé řǰolé řĩminí 'dĩ agá, má řcũ řĩmi ku, ā'dusĩku traǎá řĩminí řĩmi traǰó Ādróná řĩnzĩřǰó řĩ la řǰó iza řĩdĩ-řĩdĩ adru múké ru la ku. ¹⁸ Drĩdrĩ řĩ sī, ũlũ mání řĩdrĩ řĩmi atrá āngũ ālu gá kǎñĩsā rú Ādróná řĩnzĩlé, řĩmi řĩmi awa amũtĩ sī amũtĩ sī. Má ā'řĩ řǰó 'dĩ icó adrulé řǰó āndá la řĩ gá rá. ¹⁹ řǰó řĩřĩ řĩ sī, lě awaǎá 'bā adru řĩmi drĩdrĩřĩ gá 'dā cí 'dǎřǰó la Ādróná ā'řĩ řĩmi řĩsélé 'ba řĩřĩ řĩngõ kí. ²⁰ řĩdrĩ řĩmi atrá āngũ ālu gá, āko řĩminí nalé řĩ adru Ūmũ Úpí drĩ řĩ 'i ku. ²¹ Wó řĩdrĩ řǰó na la yā áni, řĩmi ālu-ālu kí mũ drĩ gá řĩná řĩbadrĩ kí nanǎ trũ tě kí 'bá āzĩ řĩ kí ku. 'Bá āzĩ řĩ la u'á ābĩřĩ sī, āzĩ řĩ la ru mvũ tré. ²² řĩmi řĩcǰó kóru sī řĩná najó āzĩla āko mvũřǰó yā? řǰó řĩmi kǎñĩsā Ādróná drĩ gá řĩ ide āzĩla 'bá lěměřĩ řĩ 'baní drĩnzǎ fě yā? řĩlě má řcũ řĩmi řǰó řĩminí idélé 'dĩ 'bā áni řĩ sī yā? Má icó řĩmi řcũlé řǰó řĩminí idélé 'dĩ sī ku.

²³ řǰó mání lũlé řĩminí 'dĩ kí mání řĩsũlé Úpí drĩ řĩ kí: Úpí Yésũ Kúrĩsĩtõ 'i řĩnĩ 'baní řĩ'di mélé mbeřǰó řĩ sī, 'du āndrá mũkátĩ. ²⁴ řĩ'di mũ āwā'dĩfõ fělé Ādróná ní 'bo, anu 'a la rá āzĩla řǰó, “Dĩ āma řcũ'bá mání fělé řĩmi řǰó sī řĩ 'i. řĩná řĩ'di řǰó mádrĩ gá řĩ ũrǎřǰó.” ²⁵ Gěřĩ ālu 'dĩ sī, řĩ'bā kí ākónā najó 'bo řĩ 'bā vúlé gá, 'du kópõ řǰó, “Kópõ 'dĩ řĩ icĩma ú'dĩ řĩ drĩ āma āřĩ mũlépi asulépi 'bá wěwě rú kí sī řĩ 'i. řĩmvũ řĩ'di sáwā řĩřĩ řǰó mádrĩ mání āma āřĩ asũřǰó řĩmi řǰó sī řĩ ũrǎřǰó. ²⁶ řĩdrĩ mũkátĩ 'dĩ na āzĩla kópõ sī āko mvũ, řĩmi 'dĩ drǎ Úpí drĩ gá řĩ 'bā řǰó ũlũ kperē řĩ'diní āgõ agá.”

²⁷ Ijõ 'dĩ sī, 'bá mūkátĩ 'dĩ nalépi jòku kópõ Úpí drĩ 'dĩ 'bā āko mvulépi iṣũ ádrízā la adru múké ku rĩ, ijõ 'dĩ Úpí 'bā urũ 'bá kí izajó ārĩ 'dĩdrĩ be rĩ la adru 'dĩ drĩ gá. ²⁸ 'Bá ālu-ālu 'bā amá ru 'i 'dĩ múké yā rĩ gá ráká na drĩ mūkátĩ Úpí drĩ gá rĩ āzila mvu drĩ kópõ 'dĩdrĩ sī āko ku rú. ²⁹ Ā'dusĩku 'bá drĩ na la āzila mvu la urũ 'bá Úpí drĩ 'bā ífí vāṅâ kóru, 'dĩ 'dĩ urũ 'bá gá ijõ lĩṅá na āzila mvu. ³⁰ Ijõ 'dĩ bāsĩ fēlépi la ĩmi drĩdrĩṅĩ gá 'dā 'bá ũ'bĩ kí ũkpó kóru āzila āyánĩ rú āzila āzĩ rĩ ũdrā kí rá 'dĩ. ³¹ Wó ādrĩ ijõ āmadrĩ amá cénĩ-cénĩ rú, Ādróná icó tá ijõ lĩlé āma drĩ gá 'dĩ 'bā áni ku. ³² Ādróná drĩ ijõ lĩ āma drĩ gá 'dĩ 'bā áni, 'dĩ 'dĩ āma co ímbátáná ru ũnókũ icó dó sī ijõ lĩlé āma drĩ gá ku.

³³ Ijõ 'dĩ sī, má ádrĩpĩka āzila má ámvópĩka ā'ĩtáná agá 'dĩ, ĩdrĩ amũ āṅgũ ālu gā sī mūkátĩ Úpí drĩ gá rĩ najó āzila wáyĩnĩ mvujó, ĩtē ĩmi pírĩ ráká. ³⁴ 'Bá drĩ adru ābĩrĩ ru, lē 'bā na íná 'dĩdrĩ kogálé ráká, ijõ 'dĩ sī ĩdrĩ dó sī ĩmi tra āṅgũ ālu gá, Ādróná icó dó sī ijõ lĩlé 'bā āzĩ drĩ gá ku. Āzila ádrĩ mu amúlé Kõrĩnĩtõ gá 'dólé 'bo, ma dó mu ĩminĩ āzĩtáná Ūmũ Úpí drĩ gá rĩ drĩ fēlé rá.

12

Fētáná Úrĩndĩ drĩ gá rĩ kī

¹ Ú'dĩ'da má ádrĩpĩka āzila má ámvópĩka ā'ĩtáná agá 'dĩ, fētáná Úrĩndĩ drĩ kí sī ma jò la álē tá ĩmi adru nĩtáná kóru ku. ² ĩnĩ cé sáwā ĩminĩ adrujó 'bá Ādróná nĩlépi ku 'dā sī rĩ sī, úce ándrá ĩmi drĩ ũnzĩ ĩmi imbájó sī ādroṅa ídri kóru 'dĩ kí ĩnzĩjó. ³ Álē ĩnĩ cé 'bá āzĩ Úrĩndĩ Ādróná drĩ 'bá drĩ celépi rĩ icó ijõ jolé Yésũ drĩ gá ku, āzila 'bá āzĩ icó jolé la, “Yésũ 'i Úpí 'i,” Úrĩndĩ Ālá rĩ drĩ drĩ la ce nĩ ku. ⁴ Fētáná 'bā ĩsélé kí ndú-ndú, wó Úrĩndĩ ālu 'dā la kí fē nĩ. ⁵ Gērĩ

íyóná iyójó rĩ kí ndú-ndú, wó ála āzĩ nga Úpí ālu 'dĩ drĩ.
 6 Āzĩ nganjá 'bā ūvĩ kí ndú-ndú, wó Ādróná ālu 'dĩ la āzĩ
 nga 'bá pírĩ kí agá sī nĩ.

7 Ú'dĩ'da Úrĩndĩ 'bā i'danjá 'bá ālu-ālu ní rĩ úfě ĩ'di mūkě
 'bá pírĩ ní rĩ idéjó. 8 'Bá ālu rĩ ní Úrĩndĩ fě ĩjŏ ūndūwā sī
 rĩ 'i, 'bá ālu rĩ ní fě nĩtáná ĩjŏ nĩjŏ pírĩ Úrĩndĩ ālu 'dā sī,
 9 'bá āzĩ rĩ ní Úrĩndĩ ā'ĩtáná drĩ Úrĩndĩ ālu 'dā sī, 'bá āzĩ rĩ
 ní fětáná 'bá adrĩjŏ rĩ Úrĩndĩ ālu 'dā sī, 10 'bá āzĩ rĩ ní úfě
 ūkpŏ tálĩ idéjŏ rĩ 'i, āzĩ rĩ ní ĩjŏ nábĩ drĩ gá rĩ, āzĩ rĩ ní
 úrĩndĩ kí drĩdrĩjĩ cojŏ, 'bá āzĩ rĩ ní Úrĩndĩ ĩjŏ jŏjŏ tĩ ndú
 sī rĩ 'i, 'bá āzĩ rĩ ní ĩjŏ jŏlě tĩ ndú sī rĩ ífĩ uajŏ rĩ 'i. 11 ĩjŏ
 'dĩ kí pírĩ ru idé Úrĩndĩ ālu ĩ'di 'bā fělé 'bá ālu-ālu ní ĩ'di
 'bā lělé rĩ áni rĩ sī.

12 Ụrụ'bá ĩ'di ālu, wó ĩsélé ĩ'didrĩ gá rĩ kí ndú-ndú,
 drĩ kí tání adru agá ndú-ndú rá tí, icí kí ru sī ụrụ'bá
 ālu idéjŏ, Kúrísītŏ bāsĩ 'dĩ áni. 13 Gẹrĩ ālu 'dĩ sī, ābĩ pírĩ
 bābũtĩzĩ Úrĩndĩ ālu ụrụ'bá ālu 'dĩ agá, Úrĩndĩ ālu agá jŏ
 tání 'bá Yāhúdĩ rú rĩ kí, 'bá Yāhúdĩ rú ku rĩ kí, ātĩ'bŏ jŏku
 drĩlẹmgbŏ 'dĩ kí, úfě āmanĩ ĩ'di Úrĩndĩ ālu 'dā ūsũjŏ āma
 drĩ gá rĩ sī.

14 Ụrụ'bá adru āko āzĩ ngúlú ru ālu la ku, wó ĩ'di 'bā
 ĩsélé kí wěwě rú. 15 Ícétáná sī pá drĩ jŏ la, “Má adrujŏ drĩ
 'i ku rĩ sī, má adru ụrụ'bá 'bā ĩsélé āzĩ ku.” ĩjŏ 'dĩ sī, ĩ'di
 dó sī gā adrulé ụrụ'bá 'bā ĩsélé āzĩ ru ku la ku. 16 Wŏ bĩlẹ
 drĩ jŏ la, “Má adru miřĩ ku, álě adrulé ụrụ'bá 'bā ĩsélé āzĩ
 ru ku.” ĩjŏ 'dĩ sī, icŏ dó sī adrulé ụrụ'bá 'bā ĩsélé āzĩ ru ku
 la ku. 17 Ụrụ'bá drĩ tá adru pírĩ miřĩ 'i, ála tá ĩjŏ are ā'du
 sī? Ụrụ'bá drĩ tá adru pírĩ bĩlẹ 'i, ála tá āko ājĩ ngũ ā'du
 sī? 18 Wŏ ĩjŏ mgbā sī Ādróná ũ'bā āko ĩsélé ụrụ'bá drĩ gá
 'dĩ kí ālu-ālu cécé ĩ'di 'bā lělé 'bá adru kí rĩ áni. 19 Āko 'dĩ
 drĩ kí tá nga pírĩ adrulé ụrụ'bá 'bá wŏkŏ ālu rú, ụrụ'bá tá

adru íngölé? ²⁰ Íjọ mgbā sī, ọrụ'bá ỉ'di ǎlu wó ỉ'di 'bā ỉsélé kí wěwě rú.

²¹ Mifí ícọ jọlé la drí ní, “Álě mi ku la ku,” ǎzila drĩkǎ ícọ jọlé la pá ní, “Álě mi ku la ku.” ²² Kẹjí la gá ọrụ'bá 'bā ỉsélé ǎmā ńrálé kí ńkpọ kóru 'dĩ kí íjọ ńkpọ ru, ²³ ǎzila ỉsélé la ǎzı 'bá 'bā kí ńnzılé 'dĩ kí ála kí tǎmba ńnzıtǎnǎ sī. ǎzila ọrụ'bá 'bā ỉsélé ndrelé ku 'dĩ kí ála kí tǎmba múké-múké. ²⁴ ǎ'dusıku ọrụ'bá ǎmanı ndrelé rá 'dĩ 'bā ỉsélé ǎzı lě kí íjọ ǎzı tǎmbanǎ ndú la ku. Wó ǎdrónǎ 'bā ǎmgbā rı ícı ọrụ'bá 'bā ỉsélé kí ǎlu nı, ǎzila fě ǎrútǎnǎ ǎmbógó la ọrụ'bá ỉsélé ǎrútǎnǎ ńcělépi rá rı 'banı. ²⁵ Íjọ 'dĩ sı, awanǎ 'bā adru rú sı ọrụ'bá gá 'dǎ 'dáyụ, kí sı ru ǎzǎ ko trũtrũ. ²⁶ Ọrụ'bá 'bā ỉsélé ǎlu rı drı ǎzǎ ta, ǎzı 'dĩ kí pırı nga ǎzǎ talé, ǎzı rı drı ǎrútǎnǎ ısu ǎzı rı kí vǎ nga pırı ǎrútǎnǎ ısulé.

²⁷ Ỉmi ọrụ'bá Kúrısıtõ drı 'ı, ǎzila ỉmi ǎlu-ǎlu dó ỉsélé ọrụ'bá ỉ'didrí gá rı kı. ²⁸ Kǎnısǎ agá 'dǎǎ ǎdrónǎ ńpě drıdrı rı sı ńpıgónǎ kı, ỉrı rı sı nǎbıya kı, na rı sı ımbá'bá kı, 'bá tálı ídelépi rı kı, 'bá fětǎnǎ fějọ 'bá adrıjọ rı kı, 'bá 'bá kí ǎzǎ kolépi rı kı, 'bá 'bá kí drı celépi rı kı ǎzila 'bá íjọ jọlépi tı ndú-ndú sı rı kı. ²⁹ 'Bá pırı kí 'bá Ọpıgónǎ yǎ? 'Bá pırı kí nábı yǎ? 'Bá pırı kí ımbá'bá ru yǎ? 'Bá pırı kí tálı idé yǎ? ³⁰ 'Bá pırı kí fětǎnǎ 'bá adrıjọ rı trũ yǎ? 'Bá pırı kí íjọ jọ tı ndú-ndú sı yǎ? 'Bá pırı kí íjọ jọlé rı kí ífı uja rá yǎ? ³¹ Wó lě ńdrũ ǎsı pırı sı fětǎnǎ ǎmbógó ńrındı drı kı.

Ú'dı'da ma ıminı gẹrı mgbá pıri rı lü.

13

Lětǎnǎ ndě nı

¹ ǎdrı íjọ jọ tı ndú-ndú sı ǎzila mǎlǎyıkǎ tı sı tí, wó lětǎnǎ kóru ma cécé ńlángı colé ngọlọ-ngọlọ rı ńni, jọku aya colé cǎyı-cǎyı rı ńni. ² ǎdrı adru fětǎnǎ íjọ ńlújọ nábı

rú rĩ trũ äzila ádrĩ íjọ pírí ru z̄l̄l̄epi ìnzõ rĩ kí n̄ c̄é ùndũwā pírí abe, ádrĩ adru ä'ítáná s̄í 'bé kí unzejó ìndú trũ rĩ abe wó l̄ētánâ kóru ma äz̄í kóru. ³ Ádrĩ äko mání trũ adrujọ rĩ kí awa pírí 'bá l̄ēm̄erí rĩ 'banî, äzila ádrĩ áma ämbã rĩ uru 'bá f̄ē ivélé äcí s̄í tí, wó l̄ētánâ kóru, má icó äko äz̄í ìs̄ulé ku.

⁴ L̄ētáná la íjọ ta, l̄ētáná 'bã äsí ìgb̄é ru, l̄ētáná ì'di äjã kóru, l̄ētáná ì'di ìp̄ínâ kóru, ì'di vâ äfó kóru. ⁵ L̄ētáná ì'di dr̄í ùnz̄í kóru, áfi mání l̄ētáná agá 'dáyũ, ru ùmbã gb̄örú ku, 'bã íjọ ùnz̄í äsí gá ku. ⁶ L̄ētáná u'á äyikō s̄í íjọ ùnz̄í s̄í ku wó rá la ì'di u'á äyikō s̄í íjọ mgbã rĩ s̄í. ⁷ L̄ētáná ù'dú pírí s̄í ì'di 'bá tãmba rá, ì'di ù'dú pírí s̄í äsí 'bãñâ trũ, ì'di ù'dú pírí s̄í ä'ítánâ trũ, ì'di ù'dú pírí s̄í íjọ pírí kí ta tã.

⁸ L̄ētáná ukó ku. Wó íjọ jol̄é t̄i náb̄í dr̄í s̄í rĩ kí äs̄í rá, íjọ jol̄é t̄i ndú-ndú 'bádr̄í s̄í rĩ kí äs̄í rá, ùñitáná la äví rá. ⁹ Íjọ 'd̄i s̄í, äma íjọ 'bã ìs̄élé äz̄í rĩ kí n̄ áyũ, äzila äma vâ íjọ 'bã ìs̄élé náb̄í dr̄í kí n̄ áyũ. ¹⁰ Wó íjọ mgbã rĩ dr̄í dó dr̄úz̄í amú rá, íjọ pírí mgbã rú ku 'd̄i kí dó äví rá. ¹¹ Mání adrujọ nḡót̄íná ru rĩ s̄í, ma íjọ änz̄ĩr̄ĩñã dr̄í kí jọ áyũ, ma íjọ ùrã nḡót̄ínâ áni, ma íjọ uya nḡót̄ínâ áni. Ma dó mu zol̄é ämbógó ru 'bo, má a'be dó íjọ änz̄ĩr̄ĩñã dr̄í kí áma ùngúkú gá. ¹² Ú'd̄i'da äma ängũ ndre rá p̄ir̄i kóru c̄écé í'dá m̄ar̄áyã agá rĩ áni, wó dr̄úz̄í äma mu äma ndrelé m̄if̄í gá m̄if̄í gá. Ú'd̄i'da án̄í dr̄í wókō la, ù'dú äs̄íjọ 'dã s̄í ma mu íjọ pírí kí n̄l̄é c̄écé 'bá 'bã äma n̄l̄é 'bo rĩ áni.

¹³ Wó ú'd̄i'da íni äko na 'd̄i ace kí n̄ 'd̄i 'bã áni: ä'ítáná, äsí 'bãñá äzila l̄ētáná. Wó äko nd̄el̄epi rá rĩ ì'di l̄ētáná.

14

F̄ētáná íjọ ùlũñá äzila t̄i ndú-ndú jójó rĩ

¹ Ībĩ gẽrĩ lětáná drĩ vú, āzĩla ĩ'bā ásí fětáná Úrĩndí drĩ drĩ gá, ambamba la fětáná ĩjõ nábĩ drĩ ũlũjõ rĩ drĩ gá. ² Wó 'bá āzĩ drĩ ĩjõ jõ tĩ ndú sĩ, jõ ĩjõ 'dā 'bá 'baní ku be la rá la Ādróná nĩ. ĩjõ mgbā sĩ 'bá ĩ'di tĩ arelépi rá la 'dáyũ. ĩ'di ĩjõ ũsũtáná ru la kí ĩ'da úrĩndí ĩ'didrĩ gá rĩ sĩ. ³ Wó 'bá pírĩ ĩjõ jolépi tĩ nábĩ drĩ sĩ rĩ kí jõ la 'bá 'baní sĩ ĩ'baní ũkpo fējó, āvā fējó āzĩla kí ásí ũñmĩjõ. ⁴ 'Bá ĩjõ jolépi tĩ ndú sĩ rĩ la ru āzā ko. Wó 'bá ĩjõ Ādróná drĩ gá rĩ ũlũlépi rĩ ĩ'di kãnĩsā āzā ko. ⁵ Ālě ĩmi ālu-ālu 'bā jõ ĩjõ tĩ ndú-ndú sĩ rá 'bo, wó ma tá jõ la rá la ĩmi ũlũ ĩjõ Ādróná drĩ áyũ. 'Bá ĩjõ ũlũlépi rĩ 'bā ĩjõ āmbógó ru āndānĩ ndě 'bá ĩjõ jolépi tĩ ndú-ndú sĩ rĩ rá, pě lú drĩ ĩjõ ĩ'di 'bā jolé 'dā 'bā ífĩ uja ĩndĩ rĩ gá, ĩjõ 'dĩ sĩ, ĩ'di dó sĩ kãnĩsā ní āzā koma fě.

⁶ Ú'dĩ'da Má ádrĩpĩka āzĩla má ámvõpĩka ā'ĩtáná agá 'dĩ, ádrĩ amũ ĩmi rũ 'dõlé, ĩjõ jójó ĩminí tĩ ndú-ndú sĩ, ma adru ĩminí múké la ā'du sĩ, rá la ádrĩ ĩminí ícétáná kí ajĩ jõku nĩtáná, jõku ĩjõ ũlũnā ajĩ, jõku ĩjõ ímbátáná ru la kí? ⁷ Drĩ tání adru agá āko ídri kóru awálépi ũ'dũkõ trũ 'di kí tí, cécé gũká, jaligó, jõku ā'dũngũ ā'di la nĩ la ála ĩ'di co ũ'dũkõ 'dĩ sĩ rĩ gá nĩ, rá la 'bá nĩtánā trũ drĩ la gá rĩ 'i ku yā? ⁸ Gũká drĩ vā áwáná mgbā sĩ 'bá umvejó rĩ ĩ'da ku, ā'di la ru itũ ā'dĩ drĩ tējó nĩ yā? ⁹ Míni ĩjõ jõ agá tĩ ndú sĩ 'bá kí ĩjõ míni jolé rĩ nĩ íngoní-íngoní ru? ĩ'di adru cécé míni ĩjõ jójó ũlĩ agá rĩ 'bā áni. ¹⁰ ĩjõ pĩrĩ rĩ sĩ tĩ ũnókũ drĩ gá 'dĩ drĩ kí tání adru agá ũ'bĩ ru tí, āzĩ ífĩ kóru la 'dáyũ. ¹¹ Ádrĩ ĩjõ 'bá āzĩ 'bā jolé rĩ ífĩ vā ku, ma adru āmĩyóná ru 'bá ĩjõ jolépi rĩ nĩ, ĩ'di vā adru mání āmĩyóná ru. ¹² ĩ'di ĩjõ míni la, mĩ lějó fětáná Úrĩndí drĩ kí ĩsũjõ vĩ sĩ rĩ sĩ, mí ũ'bĩ ásí pírĩ sĩ fětáná 'dĩ kí sĩ kãnĩsā izójó.

¹³ ĩjõ 'dĩ sĩ, 'bá ĩjõ jolépi tĩ ndú sĩ rĩ 'bā ā'ĩ Ādróná 'i sĩ ĩ'dinĩ ĩjõ mgbā ĩ'di 'bā jolé rĩ 'bā ífĩ uja jójó áyũ. ¹⁴ Mání

Ädróná ä'ĩ agá tị ndú sī, áma úrindí la ä'ĩ la 'dī 'bā áni, wó äko äzí áma ásí gá ífí trū la 'dáyū. ¹⁵ Íjõ 'dī sī, ma dó ä'du idé? Ma Ädróná ä'ĩ áma úrindí sī, wó ma vā Ädróná ä'ĩ áma ásíñá sī, ma vā úngó ngo úrindí sī, wó ma vā úngó ngo ūrātáná sī. ¹⁶ Ídrī Ädróná ìcú úrindí sī, wó 'bá u'álépi ìmi drīdrīñī gá 'dā nīlépi la ku rī la dó “Ámīnā” jõ äwā'dīfõ míní fēlé rī sī íngoní-íngoní ru, 'dī sī nī íjõ míní jolé rī 'bā ífí ku? ¹⁷ Mī äzí sī äwā'dīfõ fē Ädróná ní múké, wó 'bá äzí rī ìşú kí äzā koma ku.

¹⁸ Ma äwā'dīfõ fē Ädróná ní mání íjõ jójó tị ndú-ndú sī ndē ìmi píri rá rī sī. ¹⁹ Wó kånīsā agá ádrī tá íjõ ífí tōwú nīlé cé rī kí jõ 'bá kí imbájó ayū la ndē íjõ jolé tị ndú sī 10,000 rī kí rá.

²⁰ Má ádrípīka äzīla má ámvópīka ä'ītáná agá 'dī, ìmi a'be ūrātáná ìmi äni änzīrīñā drī rī kí rá. Íjõ ünzi sī, lē ìmi uja ìmi ūrekená áni, wó íjõ ūrāñá ìmidrī agá lē ìmi adru 'bá mbalépi 'bo rī áni. ²¹ Búkū Ädróná drī agá sī ru ìni: Úpí Ädróná jõ,

“'Bá tị ndú-ndú jolépi rī 'ba rū sī,

äzīla ló'bíyõ 'bá ämíyõñá ru rī 'badrī gā sī,

ma íjõ jõ 'bá mádrī 'banī,

wó ícõ kí vā áma arelé ku.” †

²² Íjõ 'dī sī, tị ndú-ndú jójó ì'di ícétáná ru, adru 'bá ä'ītánâ trū rī 'bā äni ku, wó 'bá ä'ītánâ kóru rī 'banī. Íjõ ūlūjõ tị nábī drī sī rī 'bá ä'īlépi rá rī 'banī adru 'bá ä'ītánâ kóru rī 'banī ku. ²³ Íjõ 'dī sī, 'bá kånīsā drī drī kí ru atrá ängū älu gá, 'bá píri drī kí íjõ jolé tị ndú-ndú sī, wó 'bá íjõ vālépi ku rī drī kí amú 'bá ä'ītánâ kóru rī abe ala gá ìndī, ícõ kí ìmi lälé ìmi aza-azâ rī gá ku yā? ²⁴ Wó 'bá ä'ītánâ kóru jõku íjõ nīlépi ku la drī dó afí ìşú 'dī sī 'bá píri kí dó íjõ ūlū nábī tị sī, ála íjõ ünzi ì'didrī rī amá íjõ ì'di

† 14:21 Ísáyā 28:11-12

bã arelé rĩ sĩ, ála vâ íjõ lì ì'di drĩ gá lú íjõ pírí ì'di 'bã arelé ri kí sĩ, ²⁵ ãzĩla íjõ ì'di 'bã ásí gá ru zĩlépi rĩ kí ru i'da tondõlo. Íjõ 'dĩ sĩ, ì'di dó ãja tĩ vũrú Ādróná ĩnzĩjõ ì'di jõ la, “Āndá-āndá ru Ādróná ì'di āma agá 'dâ cí.”

Gẽrĩ Ādróná ĩnzĩjõ kãńĩsã agá rĩ

²⁶ Má ádrípika ãzĩla má ámvópika āĩtáná agá 'dĩ, āma dó ā'du íjõ jõ yã? Īdrĩ amú āngũ ālu gá Ādróná ĩnzĩlé, 'bã ālu-ālu la adru úngô trũ, jõku íjõ ímbátáná ru rĩ trũ, íjõ ícétáná ru la trũ, íjõ jõjõ tĩ ndú-ndú sĩ la trũ, jõku íjõ jolé tĩ ndú-ndú sĩ rĩ ífí ujjó. Íjõ 'dĩ kí pírí lě idé kí sĩ ũkpõ fějõ kãńĩsã nĩ. ²⁷ 'Bá āzĩ drĩ íjõ jõ tĩ ndú sĩ, 'bã ĩrĩ jõku ambamba la 'bã na 'bã jõ kí ālu-ālu nĩ, 'bã āzĩ ālu 'bã adru ífí la ujalé cí. ²⁸ 'Bá ífí la ujalépi rĩ drĩ adru yu, 'bã íjõ jolépi rĩ 'bã ĩyāñā kãńĩsã agá 'dâ tú, ãzĩla 'bã jõ íjõ ì'di nĩ ãzĩla Ādróná nĩ.

²⁹ Nãbiya ĩrĩ jõku na 'bã jõ kí íjõ nĩ, ãzĩla 'bã āzĩ rĩ 'bã adru kí 'bã íjõ ũlũlépi rĩ amálépi rĩ kĩ. ³⁰ Wó ícétáná drĩ ru i'da 'bã rilépi vũrú íjõ arelépi la 'bã āzĩ ní, 'bã íjõ ũlũlépi drĩdrĩ rĩ 'bã tu drĩ pá cí, ãzĩla 'bã fě 'bã 'dã ní íjõ jolé. ³¹ Íjõ 'dĩ sĩ, ĩmi pírí icó íjõ ũlũlé rá, ĩmi ālu-ālu pírí 'bã ĩsũ rú sĩ ímbátáná ãzĩla ásí ũñmĩñá. ³² 'Bá nábĩ rú rĩ 'bã adru 'bã úrĩndĩ ì'di agá rĩ drĩ celépi nĩ íjõ ì'di 'bã ũlũlé rĩ agá nĩ rĩ 'i. ³³ Ā'dusĩku Ādróná adru 'bã íjõ ngalépi mĩrĩ rú rĩ 'i ku, ì'di Ādróná ásí ĩgbě drĩ.

Kãńĩsã pírí 'bã ālá rĩ 'badrĩ kí agá, ³⁴ ũkú 'bã ĩyāñā kí kãńĩsã agá tú, úfě ĩ'baní íjõ jolé ku, rá la 'bã are kí íjõ āzĩtáná Mũsã drĩ 'bã lělé rĩ. ³⁵ Drĩ kí lě íjõ āzĩ zĩlé āko āzĩ drĩ gá yã áni, lě 'bã zĩ kí ĩ'bã ágóka kí lĩcõ gálé, ā'dusĩku ì'di drĩnzá ru ũkú 'baní íjõ jõjõ kãńĩsã agá.

³⁶ Íjõ Ādróná drĩ gá rĩ i'dó ándrá ru ĩmi sĩ yã? Jõku ĩmi 'bã lú íjõ 'bã sĩ cajó ĩ'ba rũlé rĩ kí á'dũsĩ yã? ³⁷ 'Bá āzĩ drĩ

ũra la i'di agálé i'di 'bá nábĩ rú la, jòku fětáná Úrindí drĩ trũ, lě 'bā nĩ rá ǐjǒ mání sǐlě ĩminí 'dĩ kí kí āzítáná Úpí drĩ kí. ³⁸ Drĩ ásí 'bā drĩ la gá ku, úca vā ásí 'bālě i'di drĩ gá ku. ³⁹ Má ádrĩpika āzila má ámvǒpika ā'ítáná agá 'dĩ, ĩmi u'á ā'ítáná agá āyĩkō sǐ ǐjǒ Ādróná drĩ ũlǔjǒ, āzila ĩmi uga vā 'bá ǐjǒ jǒlěpi tĩ ndú-ndú sǐ rĩ ku. ⁴⁰ Wó ĩmi idé ǐjǒ pírí kí i'bā kí icójó rá rĩ áni āzila gẹrĩ kpĩ sǐ.

15

Kúrísitō angá idri

¹ Má ádrĩpika āzila má ámvǒpika ā'ítáná agá 'dĩ ú'dĩ'da álě ĩmi igálé ǐjǒ mgbā mání ũlǔlě ĩminí rĩ sǐ ĩminí ā'ílě āzila ĩminí 'dulě sǐ pá tujó ũkpó rĩ sǐ. ² ǐjǒ mgbā 'dĩ sǐ ĩmi ĩmi pa rá, ĩdrĩ ǐjǒ mání ũlǔlě ĩminí 'dĩ ru mgbemgbe rĩ gá. Drĩ adru 'dĩ 'bā āni ku, ā'ítáná ĩmidrĩ gá rĩ āzĩ kóru.

³ ǐjǒ 'dĩ sǐ, ǐjǒ mání ā'ílě rĩ ma 'dĩ ĩdrĩ ĩminĩ. ǐjǒ āmbógó mání lǔlě ĩminí rĩ i'di 'dĩ 'i, Kúrísitō drā ǐjǒ ũnzĩ āmadrĩ gá rĩ kí sǐ cécé ǐjǒ sǐlě rĩ 'bā jǒlě rĩ 'bā áni, † ⁴ ísĩ ándrá i'di rá, angá idri rú ú'dú na vúlě gá ǐjǒ sǐlě rĩ 'bā jǒlě rĩ 'bā áni. † ⁵ I'da ru Pétěrō nĩ, vúlě la gá i'da ru ímbá'ba mụdrĩ drĩ ĩrĩ rĩ 'banĩ. ⁶ Dā 'bā vúlě gá, i'da vā ru 'bá túrú tōwú drĩlě gá i'di vú bǐlěpi la 'baní rá, sáwā ālu 'dā agá 'dāá, i'bā āzĩ ace kí drĩ idri āzĩ rĩ drĩ kí tání ũdrā agá rá tí. ⁷ Vúlě la gá i'da ru Yākó'bō nĩ āzila ũpǐgǒṅa 'banĩ. ⁸ Wó āsĩjǒ i'da dó vā ru mánĩ, cécé ngótíná tǐlě pĩrĩ ku rĩ áni.

⁹ ǐjǒ 'dĩ sǐ, ma dó ũpǐgǒṅá vúlě dódó rĩ 'i, ǐjǒ mgbā sǐ ícǒ tá áma umvelě ũpǐgǒṅá rĩ 'bā āzĩ ru ku ā'dusĩku áfě ándrá ũcǒgō kǎnĩsā Ādróná drĩ gá rĩ ní ambamba. ¹⁰ Wó lětáná uyanā kóru Ādróná drĩ rĩ sǐ Mā dó sǐ adrujǒ Mā áni

† 15:3 Ísáyā 53:5-12 † 15:4 zābúrĩ 16:8-10; Mátáyō 12:40; 'Etáná 2:24-32

'dĩ, ãzĩla lětáná uyanâ kóru ɪ'didrĩ mání rĩ adru yā 'dâ ku. Wó, ánga ázĩ ɪ'baní pírí ùkpó sɪ ándânĩ, adru ma 'i ku, wó lětáná uyanâ kóru Ádróná drĩ rĩ sɪ. ¹¹ Ịjọ 'dĩ sɪ, drĩ táni adru ma 'i wó jòku kî, 'dĩ bāsɪ Ịjọ ămaní ùlùlé rĩ 'i, ăzĩla 'dĩ bāsɪ Ịjọ ɪminí ă'ílé rĩ 'i.

'Bá drālẹpi rá rĩ 'bā angájó ídri rĩ

¹² Ú'dĩ'da údrĩ ùlù la Kúrísítõ angá ídri ɪ'di 'bā drājó 'bo rĩ sɪ rá, wó ɪmi ăzĩ kí dó vâ jọ la 'bá drālẹpi rá rĩ angá ídri rú ku ɪngoní-ɪngoní ru yā? ¹³ 'Bá drālẹpi rá rĩ drĩ angá ídri ku, ɪfí la Kúrísítõ angá ándrá vâ ídri ku. ¹⁴ Wó údrĩ ándrá Kúrísítõ inga ídri ku, Ịjọ ămaní ùlùlé rĩ ăzĩla ă'ítáná ɪmidrĩ rĩ la adru ăzĩ kóru. ¹⁵ 'Dă 'bā drĩ gâ sɪ ála vâ ăma ɪsú sādínĩ ɪnzõ rú Ádróná drĩ kî, ă'dusiku ămaní Ịjọ vú nzejó Ádróná drĩ gá jójó la inga Kúrísítõ 'i ídri rá rĩ sɪ. Wó icó ándrá ɪ'di ingalé ku Ịjọ mgbā rĩ sɪ 'bá drālẹpi rá rĩ drĩ kí angá ku rĩ gá. ¹⁶ Ịjọ 'dĩ sɪ, 'bá drālẹpi rá rĩ drĩ kí angá ku, ɪnga ándrá vâ Kúrísítõ 'i ku. ¹⁷ Wó údrĩ dó ándrá Kúrísítõ inga ku, ă'ítáná ɪmidrĩ dó ăzĩ kóru, ɪmi drĩ kpere Ịjọ ùnzĩ ɪmidrĩ kí agá ùgũgõ. ¹⁸ Ádróná drĩ ándrá Kúrísítõ inga ídri ku, 'bá vâ ùdrālẹpi Kúrísítõ agá 'dĩ ja kí drĩ 'bo. ¹⁹ Ásɪ 'bānjá ămadrĩ Kúrísítõ drĩ gá rĩ drĩ adru lú ídri 'dĩ agá rĩ 'i á'dùsɪ, ăma dó adru 'bá ndrelé ùcõgõ agá ızákıză rú ndě 'bá pírí kí rá ẗnọkú drĩ gá 'dâ rĩ kî rú.

²⁰ Wó ăndá-ăndá ru inga Kúrísítõ 'i ídri dră agá rá, Ịjọ 'dĩ sɪ, ănĩ dó cé 'bá ùdrālẹpi Kúrísítõ agá 'dĩ kí drúzĩ angá ídri rú rá, ă'dusiku ɪ'di 'bá angálẹpi ídri drĩdrĩ 'bá drālẹpi rá 'dĩ kí drĩdrĩnjĩ gá rĩ 'i. ²¹ Ịjọ 'dĩ sɪ, dră 'bá afíjọ 'bá rú sɪ rĩ áni, angájó ídri dră agá rá rĩ ăfũ vâ 'bá rù sɪ. ²² Ịjọ 'dĩ sɪ, Ádămũ agá 'bá pírí ùdră kí rá, wó Kúrísítõ agá 'bá pírí kí mụ adrulé ídri rú. ²³ Wó 'bá ălu-ălu la mụ angalé ídri rú rá ɪ'di sɪ: Kúrísítõ ɪ'di bāsɪ 'bá angálẹpi drĩdrĩ rĩ

'i, drī dó amú rá, vúlé la gá 'bá ĩ'di āni rú 'dī kí dó angá nĩ. ²⁴ Ǫ'dú āsĩjó rī drī dó acá, Kúrísitõ drī dó ũpĩ, āzítánjá āzĩla ũkpõ ũnókú 'dī drī gá rī kí andi pírí 'bo, ĩ'di dó Ǫpĩ nanjá 'du fělé Ādróná Átẹpì rú rī drī. ²⁵ Wó ĩ'di mu Ǫpĩ nalé kpere ĩ'di 'bā méré' 'bá ĩ'didrī kí 'bā agá ĩ'di 'bā pálé gá. ²⁶ Méré' 'bá āsĩjó ĩ'di 'bā mulé ìlìkìlé rī ĩ'di drā 'i. ²⁷ Ā'dusiku “Ādróná 'bā āko pírí kí ĩ'di pálé gá.” † Ǫ'dī'da údrī dó jọ la ú'bā āko pírí kí ĩ'di pálé gá, ĩ'di ìjọ pìrì la Ādróná āko pírí kí 'bālẹpì ĩ'di pálé gá rī ala gá yu. ²⁸ Wó drī dó āko pírí kí 'bā Kúrísitõ pálé gá 'bo, Ngópì la adru Ādróná āko pírí kí 'bālẹpì rī pálé gá, ìjọ 'dī sī, Ādróná dó adru pírí āko pírí kí agā sī.

²⁹ Ǫ'dī'da angáná angájó drā agá ídri rī drī dó adru 'dáyu, 'bá āzì 'dī kí dó ā'du idé bābũtízĩ bĩjó 'bá drālẹpì rá 'dī kí kẹjì gá? ³⁰ Wó āmaní rī gá āma dó drī cì Ǫ'dú pírí sī ā'du ìjọ sī? ³¹ Ìjọ mání jọlé rī 'bā ífí íni: ma drā sì gá Ǫ'dú pírí sī, má ádrìpìka āzĩla má ámvọpìka ā'itánjá agá 'dī, āfó mání 'bālẹ ìmi sī rī, ĩ'di ídri tì icíma āmaní Kúrísitõ Yẹsũ Ǫpì āmadrì agá rī 'i. ³² Ā'dì ándrá mání 'dìlẹ ũbọgũ ásé agá * rī abe Ìfésõ gá rī sī, ĩ'di lú ìjọ 'bá 'bá rī sī, wó má ìsú ala gá ā'du? 'Bá drālẹpì rá rī drī kí dó angá ku cécé sīlẹ búkũ Ādróná drī agá rī āni,

“Lě āna kí āzĩla āmvu kī,

ā'dusiku drũsĩ āma ũdrā rá.” †

³³ 'Bá āzì 'bā ulé ìmi ku: “Tì icíjọ 'bá ũnzí kí abe rī la gbíyā mídrì múké rī iza rá.” ³⁴ Lě ìmi āgõ drī vúlé ũrātánjá ìmidrì agá, ìmi idé ìjọ ũnzì ìdì ku, ā'dusiku 'bá āzì rī nĩ kí drī ìjọ Ādróná drī gá ku. Ájọ ìjọ 'dī ìni la drĩnzá ìmidrì sī.

† 15:27 Zábúrĩ 8:6 * 15:32 Ǫbọgũ ásé agá 'dī kí ándrá 'bá Páwũlõ ājì lělẹpì ku Ìfésõ gá rī kī. † 15:32 Ísáyā 22:13

Uṛu'ba angálepi rĩ 'bã gbíyã

³⁵ Wó 'bá ází ícò zìlé la, “Bá drālépi rá rĩ kí angá íngoní-íngoní ru yã? Kí angá uṛu'ba íngoní rĩ trũ?” ³⁶ Mi 'bá ází ùndũwã kóru la, ãko míní salé rĩ la drã rákáká 'i'di angá ídri rú ìndõ. ³⁷ Ídri ùri sa ãko míní salé rĩ adru uṛu'ba 'i'di sī mụjọ adrujọ rĩ 'i ku, wó ãná 'bã ífí jòku ãko ázì ndú la kí. ³⁸ Wó Ádróná la 'i'diní uṛu'ba fẽ 'i'di 'bã lèlè rĩ áni, ázila ùri ùví ãlu-ãlu ní 'i'di uṛu'ba 'i'didrĩ 'dã 'bã vúnjá fẽ. ³⁹ Ízá pírí ají kí ru ãlu ku, 'bá 'bã ízá 'i'di ãlu, ãnãkpá 'bã ízá vâ ndú, árinjá 'bã ízá vâ ndú ázila 'i'bì drî vâ ndú. ⁴⁰ Uṛu'ba 'bũ drî kí cí, ázila uṛu'ba ùnókú drî kí vâ cí, wó ùní 'bũ gá rĩ 'bã ùvítáná lú ãlu, ázila ùnókú gá rĩ kí vâ ndú. ⁴¹ Itũ 'bã ùní ndú ìmbá 'bã ùní vâ ndú, lèlègò 'badrî kí vâ ndú, ázila lèlègò 'bã ãngũ jiná ají kí ru ází rĩ drî be ku.

⁴² Ijọ 'dĩ sī, uṛu'ba angáná drî 'bã sī cécé 'dĩ 'bã áni. Uṛu'ba ìsílè rĩ 'i'di ãko ñmalépi ñmã-ñmã rĩ 'i, 'i'di dó angá ãko ñmalépi ku la rú. ⁴³ Ála 'i'di ìsì ñnzítáná kóru ála 'i'di inga ñzã rú, ála 'i'di ìsì ùkpó kóru, 'i'di angá ùkpó trũ. ⁴⁴ Isì 'i'di uṛu'ba 'badrĩ rĩ rú, wó angá uṛu'ba úrindí ru rĩ rú. Uṛu'ba 'badrĩ rĩ drĩ adru cí, uṛu'ba úrindí drî vâ cí.

⁴⁵ Ijọ sīlè rĩ 'bã jolè rĩ 'bã áni, “Bá drĩdrĩ rĩ Ádãmũ 'i acá 'bá ídri trũ rĩ rú,” † Ádãmũ ãsìjọ rĩ 'i'di úrindí ídri fèlèpi rĩ 'i. ⁴⁶ Uṛu'ba úrindí ru rĩ amú drĩdrĩ ku, wó ãko 'bá ru rĩ, 'dĩ 'bã vúlè gá dó uṛu'ba úrindí ru rĩ 'i. ⁴⁷ 'Bá drĩdrĩ rĩ ãfũ ùnókú gá 'i'di pùtrũ, 'bá ìrĩ rĩ angá 'bũ gálè. ⁴⁸ 'Bá ùnókú drĩ gá 'dã 'dĩ ají kí 'bá ándrá idélé pùtrũ ùnókú gá rĩ sī rĩ 'i, cécé 'bá 'bũ drî gá rĩ 'bã kí 'bá angálepi 'bũ gá rĩ ajilé rĩ áni. ⁴⁹ Ázila cécé ãma kí 'bá ãma tìlèpi rĩ 'bã gbíyã ùnókú gá rĩ ajilé rĩ 'bã áni, ãma vâ drúzì gbíyã 'bá 'bũ gá rĩ drî gá rĩ ají ìndí.

† 15:45 ídójá 2:7

⁵⁰ Má ádrípika āzila má ámvópika ā'itáná agá 'dī, ma lū la ĩminí tondolo ĩni: ɔru'ba āri trū 'dī icó filé Súrú Ādróná drí 'bũ gá rĩ agálé jōku āko drālēpi ŋmalēpi ŋmā-ŋmā rĩ icó āko ŋmalēpi ku rĩ gá filé ku. ⁵¹ ĩmi are drĩ, ma ĩminí ĩjō ũsũtáná ru la lū 'dī: āma icó kí pírí ũdrālé ku, wó āma pírí kí mu. āma ujalé ndú, ⁵² némé mĩfĩ bilé kámí rĩ áni, ú'dú gũká āsĩjō rĩ sī. Ā'dusíku gũká la dó mu awalé 'bá drālēpi rá rĩ kí dó angá ídri ŋmaŋâ kóru, āzila ála dó āma uja ndú. ⁵³ ĩjō 'dī sī, ɔru'ba ŋmalēpi ŋmā-ŋmā rĩ kí dó mu ɔru'ba ŋmalēpi ku rĩ sũlé, āzila ɔru'ba drālēpi drā-drā rĩ la dó mu ɔru'ba drālēpi ku rĩ sũlé. ⁵⁴ Ʋru'ba ŋmalēpi ŋmā-ŋmā rĩ drĩ dó ɔru'ba ŋmalēpi ku rĩ sũ 'bo, āzila ɔru'ba drālēpi drā-drā rĩ drĩ dó ɔru'ba drālēpi ku rĩ sũ 'bo, wó ĩjō silé rĩ dó acá āndá, “ĭlĩkĩ dó drā rá, úndě dó r'di kpítā.” †

⁵⁵ “Drā ũkpō míní sī 'bá ndějō rĩ dó íngölé yā?

Drā la āzā míní sī 'bá ũzājō rĩ dó íngölé yā?” †

⁵⁶ Drā la ũkpō 'bá zājō rĩ ĩsũ ĩjō ũnzí drí, āzila ĩjō ũnzí la ũkpō r'ídidrĩ rĩ ĩsũ āzítáná drí. ⁵⁷ Wó āwā'difō Ādróná ní r'dini āmaní ũkpō fělé sī drā ndějō Úpí āma āni Yēsũ Kúrísītō sī rĩ sī.

⁵⁸ ĩjō 'dī sī, má ádrípika āzila má ámvópika ā'itáná agá mání lělé 'dī, ĩtu pá ũkpō ru. Āko āzĩ 'bā aya ĩmi ku. Lě ĩnga āzĩ Úpí ní ú'dú pírí sī, ā'dusíku ĩminí nĩjō la rá ĩmi ĩcāndĩ ĩmi āzĩ Úpí drĩ sī úyé ku rĩ sī.

16

Āko trajó 'bá Ādróná āni drí rĩ 'baní rĩ

¹ Ú'dí'da āko traná 'bá Ādróná drí rĩ 'baní rĩ 'bā drĩ gá, ĩmi idé ĩjō ándrá mání lūlé 'bá kǎnĩsā āngũ Gálátíyā gá rĩ

† 15:54 ĩsáyā 25:8 † 15:55 Hōsáyā 13:14

'bã idé kí rĩ 'i. ² Ú'dú drĩdrĩ sãbítĩ ãlu-ãlu drĩ rĩ sĩ, ìmi ãlu-ãlu 'bã mba kí ãko ãzĩ ìmi ìsùlé rĩ kí vú sĩ, ìmba tã la kí sáwã mání ãgõjõ rĩ sĩ, ìmi icó dó sĩ ãko tralé ku. ³ Wó ádrĩ dó sĩ acá rá ma wárágã fẽ ìjõ 'i'dajó 'bá ìminí amálé ìmi icó tĩ la pèlé ãko ìminí fèlé rĩ kí abe Yẽrùsālẹmũ gálé rĩ drĩ. ⁴ Drĩ vâ adru mání icójó mụjõ ìndĩ rá ãma dó mụ 'i'ba abe ãlu.

⁵ Mání mụjõ alijó Mākēdóniyã gâ sĩ rĩ 'bã vúlé gá, ma amú ìmi rú, ã'dusĩku ma mụ alilé Mākēdóniyã gâ sĩ. ⁶ Ma ãzĩ rĩ sĩ mụ u'alé ìmi abe sáwã were sĩ rá, jõku ma vâ ãzĩ rĩ sĩ mụ áyi ìgbẹ drĩ gá rĩ izalé ìmi abe, ìmi dó sĩ ãma ãzã ko áçĩ mádrĩ agá 'dãã mání mụ agá. ⁷ Alẽ ú'dĩ'da mụlé ìmi ndrelé kãwũ áçĩ mádrĩ mání alijó alì-alì rĩ sĩ ku, wó rá la á'bã ãma ásĩ gá sáwã ãzĩ izajó ìmi rú 'dãã were Úpí drĩ ã'ĩ la rá rĩ gá. ⁸ Wó ma mụ u'alé ãzo rú rá la Ìfèsõ gá kpere ú'dú ùmũ Pēndēkósītõ drĩ rĩ tējõ. ⁹ ã'dusĩku kējítĩ ãmbógó ãzĩ ùkpó ãni la nzĩ ru mání ãzĩla 'bá ãma lèlépi ku ala gá rĩ kí ù'bĩ ru.

¹⁰ Tĩmĩtĩyõ drĩ amú rá, lẽ ìndre 'i'di múké-múké 'bã idé ùrĩ sĩ ku 'i'dinĩ u'á agá ìmi abe 'dã ã'dusĩku ìnĩ 'i'di ãzĩ Úpí drĩ gá rĩ nga cécé mání ngalé rĩ 'bã ãni. ¹¹ Ìjõ 'dĩ sĩ, 'bã ãzĩ 'bã gã 'i'di 'bã tĩ ku. Ìpẽ 'i'di tĩ gẽrĩ 'i'didrĩ gá ásĩ ìgbẹ sĩ gõjõ vúlé má rùlé. Ma 'dã ãni drĩ la tẽ agá má ádrĩpĩka ãzĩla má ámvópĩka ã'ítáná agá 'dĩ abe.

¹² Wó ú'dĩ'da ãmã ádrĩpĩ Æpólõ drĩ gá, má imbá 'i'di ásĩ ùkpó ru mụjõ ìmi rùlé ádrĩpĩka abe. Ásĩ la fi lějõ mụjõ lé rĩ gá ku, wó 'i'di mụ rá drĩ drĩlèba ãzĩ ìsù rá rĩ gá.

¹³ Lẽ ìmi adru mifĩ trũ ìtũ pá ùkpó ru ã'ítáná agá, ìtu pá ágóbĩ ru, ìmi adru vâ ùkpó ru ìmi idé ìjõ pírĩ lètáná sĩ. ¹⁴ Ìmi idé ìjõ pírĩ kí lètáná sĩ.

¹⁵ Ìnĩ rá 'bã drĩdrĩ ãngũ Ækáyã drĩ agá 'dã acalépi Kũrĩsītĩyánĩ rú rĩ kí Sítéfãnsĩ kí 'bã 'i'didrĩko gá rĩ abe, fẽ

kí ru pírí āzĩ 'bá Ādrónjá drĩ rĩ 'banĩ rĩ gá. Ma māmálá 'bā ĩmi rų ma má ádrípika āzĩla má ámvópika ā'ĩtánjá agá 'dĩ,
¹⁶ ĩminĩ ĩmi fējó āzĩ 'dĩ 'bā áni rĩ kí agá cécé 'dĩ 'bā áni āzĩla
 'bá pírí filépi āzĩ 'dĩ gá rĩ kí, 'bá āzĩ la ngalépi rĩ rų. ¹⁷ Má
 u'á āyĩkõ sĩ Sītéfānāsĩ 'banĩ, Fõrītūnátõ trũ, āzĩla Ākāyĩkõ
 trũ ĩ'bā kí acájó rĩ sĩ ā'dusĩku fě kí mánĩ āko mádrĩ 'dõ
 yũ rĩ kí rá. ¹⁸ Ījõ 'dĩ sĩ, inga kí áma úrĩndĩ ú'dĩ ru āzĩla vā
 ímidrĩ gá rĩ abe ĩndĩ. 'Bá 'dĩ 'bā áni rĩ 'bā Ījõ lě ĩ'bā ĩ'di
 āmbógó ru.

Zĩtánjá āsĩjõ rĩ

¹⁹ Kānĩsā āngũ Āsĩyā gá rĩ agá rĩ zĩ kí ĩmi cíci Úpĩ Yēsũ
 'bā rų sĩ. Ākúwĩlā kí Pĩrĩsĩlā be āzĩla kānĩsā ru tralépi tĩ
 icítánjá gá ĩ'badrĩ jõ agá rĩ abe. ²⁰ Má ádrípika āzĩla má
 ámvópika ā'ĩtánjá agá áma andre gá 'dõ rĩ zĩ kí ĩmi pírĩ
 cíci. Īzĩ ĩmi ālu-ālu pírĩ cíci vĩ sĩ amvuḅá sĩ.

²¹ Ma Páwũlõ 'i ásĩ zĩtánjá 'dĩ kí áma drĩ sĩ.

²² 'Bá āzĩ drĩ Úpĩ lě ku, úwā 'bá 'dĩ 'bā áni rĩ 'bo. Úpĩ mí
 amũ!

²³ Lětánjá uyaḅā kóru Úpĩ āma āni Yēsũ agá rĩ 'bā adru
 ĩmi abe.

²⁴ Mā lětánjá ĩmi rų vĩ sĩ rĩ 'bā adru Kúrĩsĩtõ Yēsũ agá.
 Āmĩnā.

Ijò Ú'dí rĩ

The Holy Bible in the Aringa language of Uganda

Copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Aringa)

Contributor: SIL International (in Africa)

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Feb 2021 from source files dated 10 Feb 2021

695104cf-f1e1-5cdd-8e7e-1df2480da505